

Bulgarian Airways
National Flag

Group

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Годишен консолидиран финансов отчет

БЪЛГЕРИАН ЕЪРУЕЙЗ ГРУП ЕАД

31 декември 2020 г.

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	5
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7-83

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Пояснение	31 декември	31 декември	01 януари
	2020	2019	2019
	хил. лв.	преизчислен хил. лв.	преизчислен хил. лв.
Нетекущи активи			
Летателни апарати и двигатели	9 1 512	1 884	962
Имоти, машини и съоръжения	10 592	747	3 509
Активи с право на ползване	11 344 015	144 011	-
Инвестиционни имоти	12 160 626	161 353	157 556
Нематериални активи	13 101 995	106 105	110 283
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	7 19 932	24 946	24 950
Дългосрочни финансови активи	14 14 684	32 463	31 071
Дългосрочни вземания от свързани лица	37.1 2 278	1 502	403
Нетекущи търговски и други вземания	506	286	324
Отсрочени данъчни активи	15 7 346	5 673	4 675
Нетекущи активи	653 486	478 970	333 733
Текущи активи			
Материални запаси	16 6 203	6 404	5 824
Краткосрочни финансови активи	17 32 634	18 863	465
Вземания от свързани лица	37.1 4 365	2 557	22 187
Търговски и други финансови вземания	18 13 976	27 820	22 237
Предплащания и други активи	19 6 196	3 980	11 755
Пари и парични еквиваленти	20 17 233	21 725	20 903
Текущи активи	80 607	81 349	83 371
Общо активи	734 093	560 319	417 104

Изготвил:
Александър

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Дата: 26.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
Христо Тодоров

С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември	31 декември	01 януари
		2020	2019	2019
		хил. лв.	Преизчислен хил. лв.	преизчислен хил. лв.
Собствен капитал				
Акционерен капитал	21.1	30 881	30 881	30 881
Преоценъчен резерв	21.2	89 176	-	-
Други резерви	21.3	189 276	188 782	189 653
Натрупана загуба		(145 916)	(128 261)	(129 826)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		163 417	91 402	90 708
Неконтролиращо участие		316	156	251
Общо собствен капитал		163 733	91 558	90 959
Пасиви				
Дългосрочни пасиви				
Задължения по лизингови договори	22	158 936	100 953	-
Дългосрочни получени заеми и други финансови задължения	23	108 714	104 883	113 485
Дългосрочни задължения към свързани лица	37.2	81 092	61 966	39 792
Пенсионни задължения към персонала	24.2	541	857	728
Дългосрочни търговски задължения	25	258	299	8 615
Отсрочени данъчни пасиви	15	12 689	2 519	1 533
Нетекучи пасиви		362 230	271 477	164 153
Краткосрочни пасиви				
Търговски задължения	25	73 372	67 620	69 340
Краткосрочни получени заеми и други финансови задължения	23	47 016	32 351	31 570
Задължения към свързани лица	37.2	23 808	30 872	37 769
Задължения по лизингови договори	22	36 486	33 068	-
Пенсионни и други задължения към персонала	24.2	1 825	4 169	3 338
Провизии	26	639	1 966	1 534
Данъчни задължения		1	55	1
Други задължения	27	24 983	27 183	18 440
Текущи пасиви		208 130	197 284	161 992
Общо пасиви		570 360	468 761	326 145
Общо собствен капитал и пасиви		734 093	560 319	417 104

Изготвил:
Александър Кенезов

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Дата: 26.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
Христо Тодоров

С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.	
Приходи от полетна дейност	28	106 594	266 685
Други приходи	29	45 113	29 108
Приходи от лизингови договори	30	19 390	39 882
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	12	(679)	3 773
Приходи от оперативна дейност		170 418	339 448
Разходи за външни услуги	31	(69 752)	(160 729)
Разходи за материали	32	(29 182)	(84 422)
Разходи за персонала	24.1	(12 288)	(17 374)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	9,10,11,13	(59 766)	(42 036)
Разходи за обезценка на финансови активи	42.2	(1 840)	(6 979)
Други разходи	33	(8 496)	(12 616)
Разходи за оперативна дейност		(181 324)	(324 156)
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност		(10 906)	15 292
(Загуба)/Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	7.1,7.2	(2 165)	4 183
Финансови разходи	34	(15 075)	(18 353)
Финансови приходи	34	9 161	2 698
(Загуба)/Печалба преди данъци		(18 985)	3 820
(Разходи)/ приходи от данъци върху дохода	35	1 411	(259)
(Загуба)/Печалба за годината		(17 574)	3 561
Друг всеобхватен доход/(загуба)			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията за обезщетения при пенсиониране	24.2	503	(201)
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	11	99 084	(758)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	15	(9 908)	12
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Дял от другия всеобхватен доход на инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	7.1,7.2	70	(34)
Друг всеобхватен доход/(загуба) за годината, нетно от данъци		89 749	(981)
Общо всеобхватен доход за годината		72 175	2 580
(Загуба)/Печалба за годината, отнасяща се до:			
Неконтролиращо участие		80	(19)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		(17 654)	3 580
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината, отнасящ се до:			
Неконтролиращо участие		80	(95)
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		72 095	2 675
Изготвил: <u>Александър Керезов</u>		Изпълнителен директор: <u>Любомир Чакъров</u>	
		Изпълнителен директор: <u>Христо Тодоров</u>	
Дата: 26.04.2021 г.			
С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.:			
Грант Торнтон ООД Одиторско дружество Марий Апостолов Управител Регистриран одитор, отговорен за одита			

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в хил. лв.

	Акционерен капитал	Собствен капитал, принадлежащ на акционера на Българскиан Еървейз Груп ЕАД					Натрупана загуба	Общо	Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал
		Допълнителни вноски от едноличния собственик	Законови резерви	Други резерви	Резерв от преценка на финансови активи	Резерв от актюерски печалби и загуби				
Салдо към 1 януари 2019 г.	30 881	186 045	3 088	-	520	(83 542)	136 992	251	137 243	
Ефект от корекция на грешка (пояснение 5)	-	-	-	-	-	(46 284)	(46 284)	-	(46 284)	
Салдо към 1 януари 2019 г. (преизчислено)	30 881	186 045	3 088	-	520	(129 826)	90 708	251	90 959	
Разпределени дивиденди	-	-	-	-	-	(2 000)	(2 000)	-	(2 000)	
Транзакции със собствениците	-	-	-	-	-	(2000)	(2000)	-	(2 000)	
Нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	3 580	3 580	(19)	3 561	
Друга всеобхватна загуба, нетно след данъци	-	-	-	(682)	(189)	(34)	(905)	(76)	(981)	
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината	-	-	-	(682)	(189)	3 546	2 675	(95)	2 580	
Други изменения	-	-	-	-	-	19	19	-	19	
Салдо към 31 декември 2019 г.	30 881	186 045	3 088	(682)	331	(128 261)	91 402	156	91 558	

Изготвил:
Александър Керезов
Дата: 26.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Изпълнителен директор:
Христо Тодоров

С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.:
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в хил. лв.

	Собствен капитал, принадлежащ на акционера на Българскиан Еървейз Груп ЕАД							Общо	Неконтро лиращо участие	Общо собствен капитал	
	Акционерен капитал	Допълнителни вноски от едноличния собственик	Законови резерви	Други резерви	Резерв от преоценка на нефинансови активи	Резерв от преоценка на финансови активи	Резерв от актюерски печалби и загуби				Натрупана загуба
Салдо към 1 януари 2020 г.	30 881	186 045	3 088			(682)	331	(128 261)	91 402	156	91 558
Бизнес комбинации	-	-	-	-	-	(9)	-	(71)	(80)	80	-
Транзакции със собствениците	-	-	-	-	-	(9)	-	(71)	(80)	80	-
Нетна загуба за годината	-	-	-	-	-	-	-	(17 654)	(17 654)	80	(17 574)
Друг всеобхватен доход, нетно след данъци	-	-	-	89 176	-	503	70	89 749	89 749	-	89 749
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината	-	-	-	89 176	-	503	(17 584)	72 095	72 095	80	72 175
Салдо към 31 декември 2020 г.	30 881	186 045	3 088	89 176	(691)	834	(145 916)	163 417	163 417	316	163 733

Изготвил:
Александър Керезов
Дата: 26.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Изпълнителен директор:
Христо Тодоров

С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.
Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество
Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	158 637	328 281
Плащания към доставчици	(114 196)	(234 257)
Плащания по оперативен лизинг на самолети	(20 491)	(20 380)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(15 343)	(19 590)
Плащания за данъци, различни от корпоративен	(4 980)	(5 063)
Получени финансираня от държавата	29 1 057	-
Плащания за данък върху дохода	(121)	(38)
Платени лихви, такси и комисионни	(36)	(37)
Постъпления от дивиденди	787	1 695
Други постъпления, нетно	4 007	378
Нетен паричен поток от оперативна дейност	9 321	50 989
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения и летателни апарати	(56)	(569)
Придобиване на инвестиционни имоти	(3)	(3 041)
Придобиване на нематериални активи	(183)	(78)
Придобиване на активи с право на ползване	(3 825)	-
Предоставени заеми	(3 553)	(2 783)
Постъпления от уреждане на вещни права	453	-
Получен аванс за продажба на дъщерно предприятие	6 4 530	-
Плащания за ремонти на наети активи	(17 452)	(7 232)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(20 089)	(13 703)
Финансова дейност		
Получени заеми	39 61 417	36 082
Плащания по получени заеми	39 (31 356)	(33 958)
Плащания по лизингови договори	39 (19 640)	(38 005)
Изплатен дивидент	36.1 (2 000)	-
Други плащания за финансова дейност	39 (419)	(494)
Нетен паричен поток от финансова дейност	8 002	(36 375)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(2 766)	911
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	21 725	20 903
Загуба от валутна преоценка на парични средства	(1 654)	(89)
Ефект от очаквани кредитни загуби	(72)	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	20 17 233	21 725

Изготвил:
Александър Керезов

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Дата: 26.04.2021 г.

Изпълнителен директор:
Христо Тодоров

С одиторски доклад от дата 29.04.2021 г.:

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Обща информация

Българскиан Еървейз Груп ЕАД (предприятието майка) е регистрирано като акционерно дружество през 2003 г. по фирмено дело 5119 на Софийски Градски Съд. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписваният с ЕИК 131085074.

Едноличен акционер на Групата е Химимпорт АД. Предприятието майка е създадено с цел да инвестира в дружества в сферата на авиацията. Предприятието майка е с акционерен капитал в размер на 30 881 106 броя обикновени поименни акции с номинална стойност от по 1 лв. всяка, общо за 30 881 106 лв.

Предприятието майка се управлява чрез едностепенна система на управление, включваща Съвет на директорите в състав:

- Александър Димитров Керезов- член на СД
- Любомир Тодоров Чакъров - член на СД и Изпълнителен директор
- Христо Тодоров Тодоров - член на СД и Изпълнителен директор

Предприятието майка се представлява от изпълнителните директори Христо Тодоров Тодоров и Любомир Тодоров Чакъров само заедно, считано от 16.01.2020 г.

На 9 септември 2019 г. Предприятието майка регистрира на Българска Фондова Борса АД емисия обикновени, безналични, поименни, лихвоносни, необезпечени, неконвертируеми облигации с обща номинална стойност от 15 000 хил. лв. с ISIN код BG2100018188. Борсовият код на Дружеството е B2GA.

В резултат на регистрацията на емисия облигации през септември 2019 г. Българскиан Еървейз Груп ЕАД придобива статут на предприятие от обществен интерес съгласно разпоредбите на Закона за счетоводството. Предприятието майка е в процес на избор на членове на одитен комитет съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Към 31.12.2020 г. средносписъчният брой на персонала на Групата е 270 души (2019 г.: 406).

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия консолидиран финансов отчет.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодически преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Ефект от Covid-19 върху финансовия отчет на Групата през 2020 г.

Пандемията доведе до значителна сериозни смущения в дейността на много сектори и рязък икономически спад в България и в световен мащаб. Един от най-силно засегнатите сектори от икономиката беше транспортния сектор, в частност авиационната индустрия включително съпътстващи и спомагателни услуги, предоставяни в авиацията. Пандемията от COVID-19 е голямо сътресение за световната и европейската икономика. Както при всяка една криза, напълно нормално е по-цикличните сектори да усетят напрежение доста по-бързо и доста по-силно спрямо по-нецикличните. Част от предприетите мерки за ограничаване на разпространението на вируса бяха свързани със забрани за пътуване, карантина, социално дистанциране и закриване на несъществени услуги. Това предизвика значителни смущения за бизнеса по целия свят, което доведе до икономическо забавяне и оказа пряк негативен ефект върху дейността на авиокомпаниите, които ограничиха извършваните полети само до неотложни такива или свързани с доставка на товари и поща.

Поради това, един от най-силно засегнатите сектори се оказа транспортният сектор и в частност авиационната индустрия, в която оперира и най-същественото дъщерно дружество от Групата - България Ер АД, както и асоциираните и съвместните предприятия на Българскиан Еървейз Груп ЕАД. Неминуемо, влошената икономическа обстановка в резултат на пандемията доведе до влошаване на представянето на свързаните предприятия, което намери отражение в намаление на приходите и на паричните потоци, намаление на печалбите, а при някои генериране на негативни финансови резултати през 2020 г. Само едно от дъщерните дружества, България Ер Мейнтенанс ЕАД не регистрира съществен негативен ефект, тъй като основната част от приходите се реализират от отдаване на инвестиционни имоти под наем, която сфера на дейност не беше силно засегната.

Въздействието на епидемията се определя като основен риск за осъществяване на нормална, обичайна дейност включително и за продължаване на дейността за всички авиокомпани. Тя вече оказва значително отрицателно икономическо въздействие, като един от основните сектори, върху който се отрази е авиацията. Натискът върху авиацията е безпрецедентен. Тя е изправена пред драстично намаляване и дори спиране на туристически и бизнес пътувания. Международната асоциация за въздушен транспорт (IATA) отчете общо 70% спад на въздушния трафик в Европа за 2020 г, като прогнозите са, че възстановяването предстои да е бавно и постепенно, в продължение на няколко години. Данните на експертите сочат, че заради пандемията секторът е загубил \$84 млрд. за 2020, като прогнозите са загубите да достигнат общо \$157 до края на 2021 г.

Налаганите и постоянно променящите се изисквания и ограничителни мерки, във връзка с ограничение разпространението на Covid-19, за влизане в страните, до които България Ер изпълнява полети дава изключително голям и негативен ефект на пътничопотока и търсенето на услугата авиационен превоз. В общия случай мерките и условията за влизане в дадена страна се променят динамично, броещи дни преди всеки полет. Тенденцията, оформила се през 2020 година, с ясно изразен рязък спад на бизнес пътуванията, масовата забрана за туристически пътувания и осъществяване основно на етнически и обусловен спрямо епидемиологичната обстановка туристически пътнически трафик се запазва и до сега. Ефектът от пандемията е, че практически 100% от бизнес трафикът липсва, и това се отрази на дестинациите, ползвани основно за бизнес пътувания преди пандемията.

В количествено и качествено изражение, ефектите върху представянето на Групата за 2020 г. могат да се обобщят по следния начин:

- редуциране на 50% от полетната програма на авиокомпанията за 2020 г спрямо 2019 г. За сезон лято 2020 България Ер има изпълнени едва 8% от планираната чартърна програма.
- Спад в приходите от чартърни полети с 90% в сравнение със същия период на миналата година.
- за 2020 г. авиокомпанията отчете 60% спад в продажбите от туристически агенции, 45% от онлайн продажбите си и 58% от офисите на компанията в страната и чужбина. Приходите от извършени полети през 2020 г са намалели общо с 50% спрямо 2019 г.
- За 2020 авиокомпанията отчита значително по-висок процент на пътниците, които не са се явили за полета си - между 20-30 пътника на полет през 2020 г. спрямо средно между 3-5 неявили се пътници през 2019 г.
- За по-голямата част от постоянните разходи през 2020 г. нямаше механизми за тяхното оптимизиране или съкращаване, въпреки съкратения обем дейност /лизингови вноски, техническо обслужване, застраховки и др./
- Наложиха се съкращения на персонал и бяха освободени над 80 служителя на авиокомпанията за 2020 г. само заради Covid-19 пандемията, но се запазиха ключовите служители. Това доведе до необходимостта от изплащане на обезщетения по реда на трудово-осигурителното законодателство.
- Забавяне в изпълнението на дейностите на техническа дирекция, свързани с планираните ремонти и техническа поддръжка на самолетите поради забавя в доставките на материали и резервни части от доставчиците, както и тези свързани с поддръжане на постоянната летателна годност на самолетите. Като причина за неспазване на сроковете доставчиците на резервни части и ремонтни услуги посочваха липсата на персонал.

- Заради рестриктивните мерки, които дъщерните, асоциираните и съвместните предприятия предприеха с цел да осигурят наличие на ликвидни средства за посрещане на неотложни плащания и поддържане на дейността до възвръщане на обичайни или близки до обичайните нива на дейности, не бяха разпределени и изплащани дивиденди към предприятието-майка в нивата от предходни години.

Въпреки предизвикателствата пред които беше изправена Групата, ръководството, наред със своя ключов персонал успя да оптимизира разходите, там където беше възможно, но и да гарантира и осигури безопасното опериране в условията на Ковид-19. Авиокомпания „България Ер“ бе една от малкото авиокомпани в Европа, която не е прекъсвала своето опериране макар и в различен обем от нормалното. Някои от полетите бяха обединявани поради намаления брой пътници и с цел намаляване на разходите, но въпреки това беше възможно пътуването по време на пандемията. Обединени бяха някои полети (например от София до Франкфурт и от София до Берлин в полет София-Франкфурт-Берлин-София), за да се използва един самолет и един екипаж вместо два. При наличие на малък брой пътници това се оказа ефективен метод за запазване на две дестинации и предлагане на услуга по време на пандемията. Много от европейските авиокомпани предприеха спиране на цялото опериране в изчакване на евентуално решение. Това доведе след себе си до редица други затруднения като изтичане на разрешителни и брети на пилоти и стюардеси, до заплащането на такси за паркиране на самолетите по летищата и други разходи свързани с компенсации и обезщетения на пътници.

През летните ваканционни месеци, когато ограниченията за пътуване бяха частично отменени, частичното възстановяване на полетите не успя да възстанови обемите на дейността в достатъчна и дори задоволителна степен спрямо същия период на миналата година. Въпреки признаците на леко възстановяване от месец на месец, реализираните приходи от извършени полети през есенно-зимния сезон останаха далеч по-ниски спрямо същия период на 2019 г.

С оглед осигуряване на непрекъсваемостта на дейността в актуалната обстановка, включително и намаляване на всички възможни негативни ефекти, ръководството на Групата своевременно извърши детайлен анализ на всички възможности за ограничаване на загубите и предприе необходимите мерки и действия, както следва:

- В действие е план за непрекъсваемост на дейността при кризисни ситуации, който беше активиран след обявяване на извънредното положение, като усилията са насочени към създаване на безопасна среда както за пътниците, така и за персонала и стриктно спазване на протиепидемичните мерки;
- В съответствие с предписанията на властите и на други органи (EASA) бяха предприети мерки за физическа защита на персонала включително кабинния състав на самолетите и пътниците, които са изложен на пряк риск от заразяване като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване струпването на хора на по-малко от 2м. един от друг, поставяне на прозрачни предпазни екрани в точките на контакт, индустриално дезинфектиране на помещенията, забрана на достъпа на външни лица, ежедневно мерене на температура на служителите и др.;
- Провеждане на регулярни (ежедневни и дори ежечасни) срещи между отделите дирекции, контролните звена и ръководството с цел непрекъснато наблюдение и готовност за реакция в усложнената обстановка;
- Дезинфекция на самолетите след всеки полет и спазване на борда на самолетите на всички препоръки на EASA /European Union Aviation Safety Agency/ включително оборудване с въздушни Хепи филтри, които унищожават 99% от всички вируси и бактерии. Успешно внедрихме и иновативната машина Honeywell UV Cabin System II, така че да осигурим изцяло стерилен салон чрез система за дезинфекция с UV лъчи.
- Провеждане на кампании за информираност;
- Ограничени са пътуванията, срещите и движението на персонала, като е осигурен отдалечен достъп за работа на служителите. Там където спецификата на работа не позволява дистанционна работа е направена организация на работа, така че да не работят повече от двама служители в едно помещение. Офисите и помещенията на Дружеството са снабдени с необходимите предпазни и дезинфекционни средства, като се извършва ежедневна дезинфекция;
- Групиране на перманентни екипажи, които да работят на ротационен принцип, с цел да се ограничат щетите върху броя на наличните екипажи и служители при евентуална зараза и поставяне под карантина;
- Оперативният център продължава работа при непрекъснат режим, така че да се осигури сигурността на полетите;
- Оптимизацията на разходите за кетъринг, свързани с мерките за безопасност – препоръките са движението в пътническите салони на самолетите да бъде сведено до минимум, преустановена е продажбата на стоки на борда, както и зареждането с вестници и други списания. Съгласно препоръките на EASA в джобовите на седалките може да има единствено инструкциите за безопасност;
- Преговаряне на условията по договорите за оперативен лизинг на самолети като бяха постигнати по-благоприятни условия по договорите за наем на самолети, в частта срокове за плащане, освобождаване на акумулирани мейнтенанс резерви и др.;

- Удължени бяха сроковете за плащане на таксите за прелитане, събирани от Евроконтрол, както и на някои от аеронавигационните такси с помощта на браншовите организации в сектора;
- Въведено беше 4 часово работно време и съответно намалено трудово възнаграждение за част от персонала, за който изпълнението на отговорностите позволяваше това;
- Съкращаване на част от персонала, което пък и доведе до оптимизация на всички вътрешни процеси, правила и процедури. Намаленият обем на работа позволи извършването на внимателен анализ на предимствата и недостатъците на организационната структура, различните системи за оценка на персонала и процедурите в областта на управлението на човешките ресурси;
- Даде се възможност при отменени полети пътниците, които искат да отложат пътуването си, да могат да се възползват от различни опции, предлагани от авиокомпанията;
- С цел запазване на заетостта и подпомагане на бизнеса България Ер АД се възползва от предоставените от държавата финансови стимули. От средата на 2020 г. Дружеството е кандидатствало по „Мярка 60/40“ по реда на ПМС № 151 от 03.07.2020 г. за подпомагане на работодателите за запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение. Компенсациите от страна на държавата са в размер на 60 % от размера на осигурителния доход и осигурителните вноски за сметка на работодателя. Дружеството е одобрено за безвъзмездна държавна помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г, проект на Агенцията по заетостта BG05M9OP001-1.104-001 „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от Covid-19“, чиято цел е да се предостави подкрепа на предприятия, чиято икономическа дейност е директно засегната от неблагоприятното въздействие на наложило се в страната извънредно положение, в предприятията, осъществяващи икономическите дейности в съответните сектори, един от които е транспорт;
- Преразглеждане на годишния план и бюджет за 2021 г. и разработване на няколко сценария с различна степен на вероятност за тяхното проявление в зависимост от възможното развитие на непознатата до момента обстановка;
- Разсрочени бяха краткосрочните задължения на Групата към собственика и банките кредитори.
- Продължава и финансовата подкрепа от едноличния собственик на капитала Химимпорт АД като в рамките на 2020 г. Групата е получила нови заеми от търговски банки и от собственика в размер на 22 874 хил. лв., с цел финансиране на авиационния бизнес на групата и преодоляване последствията от пандемията.
- В началото на 2021 г. Предприятието майка е сключило договор за нов облигационен заем на обща стойност 15 млн. лв. с цел финансиране на дейността на дъщерните и асоциираните предприятия на Групата на предприятието майка и подобряване на капиталовите позиции.

Обстоятелствата, свързани с влошената икономическа среда, в която оперират повечето дъщерни и асоциирани предприятия и предприятието майка, както и неясните перспективи за възстановяване, показват наличието на значителна несигурност, която може да породви съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик и други източници на финансиране.

Групата отчита загуба за периода в размер на 17 574 хил. лв., текущите пасиви надвишават текущите активи със 127 523 хил. лв. Ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, поради което към датата на консолидирания финансов отчет ръководството на Групата не е в състояние да оцени цялостното влияние на коронавируса пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите на Групата, но счита, че негативното въздействие, усетено през 2020 г. ще продължи да има отрицателен ефект върху дейността на Групата и през следващите години.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от едноличния собственик, Групата ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да е необходима продажба на собствени активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност. В резултат на тези анализи и преценки, ръководството счита, че консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 Нови стандарти, изменения и разяснение към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- неясното представяне на съществената информация или смесването на съществена с несъществена информация има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно. Рамката не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Предприятията ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и
- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изисква придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съвкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерират доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (издадена на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Предлаганите изменения включват елементи, отразяващи новите изисквания за оповестяване, въведени от измененията на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7.

Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

Промените касаят единствено лизингополучателите по договори за лизинг, които са получили отстъпка от наемната сума или не дължат наем за определен период от време в резултат на пандемията от коронавирус Covid-19. В този случай лизингополучателите може да не считат намалените наемни вноски или опростените наеми за периодите до или преди 30 юни 2021 г. като модификация на лизинговия договор, независимо дали наемните суми впоследствие са увеличени след 30 юни 2021 г.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този консолидиран финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу.

Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

Измененията в класификацията на пасивите като текущи или нетекущи засягат само представянето на пасивите в консолидирания отчет за финансовото състояние - не и размера или момента на признаване на активи, пасиви, приходи или разходи или информацията, която дружествата оповестяват за тези елементи. Измененията целят да изяснят следното:

- класификацията на пасивите като текущи или нетекущи трябва да се основава на съществуващи права в края на отчетния период и да се приведе в съответствие формулировката на текстовете във всички засегнати параграфи, за да се изясни „правото“ на отсрочване на уреждането на пасива с поне дванадесет месеца и изрично посочва, че само наличните права „в края на отчетния период“ трябва да влияят върху класификацията на пасива;
- класификацията не се влияе от очакванията на дружеството дали ще упражни правото си да отсрочи уреждането на пасива; и
- уреждането на пасивите може да се осъществи чрез прехвърляне на парични средства, капиталови инструменти, други активи или услуги на контрагента.

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

- МСС 3 Бизнес комбинации - Актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 „Бизнес комбинации“, които актуализират остаряла препратка в МСФО 3, без да променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения - „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“ изменя стандарта, за да забрани приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведени продукти, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажбата на такива продукти и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи - Промени в обременяващите договори - Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като уточняват, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 за предприятията да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021г., все още не са приети от ЕС

Предложените изменения разглеждат въпроси, които биха могли да засегнат финансовото отчитане след реформата на лихвения процент, включително замаяната му с алтернативни референтни лихвен индекси. Фаза 2 от проекта адресира въпроси, свързани със заместването на лихвените индекси, което от своя страна би повлияло на финансовото отчитане, когато съществуващ лихвен индекс бъде отменен или заменен с друг.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата и не се очаква те да имат ефект върху финансовите отчети на Групата.

- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет или прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период. През отчетния период Групата е коригирала грешка, свързана с предходни отчетни периоди и в резултат на това са представени два сравнителни периода. Детайлна информация относно преизчисленията и ефекта от грешката е представена в пояснение 5.

В допълнение на това и с цел постигане на представяне във финансовия отчет, даващо по-уместна информация за ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Групата, някои от елементите са представени по различен начин в сравнение с консолидирания финансов отчет за 2019 г. Промяната касае единствено начина на представяне на елементи от консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и консолидирания отчет за финансовото състояние за 2019 г. и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

През отчетния период ръководството на Групата е възприела промяна в метода на последващо оценяване на активи от група Самолети (летателни апарати), включително активи с право на ползване. Детайлна информация е представена в пояснение 4.13. Промяната в метода не е довела необходимостта от отчитане на ефекти относно сумите на летателните апарати или сумите на елементи на собствения капитал така както те са били представени в предходни отчетни периоди. Групата е анализирала балансовите стойности и е заключила, че те не се различават съществено от техните справедливи стойности. За текущия отчетен период промяната е довела до формиране на преоценъчен резерв в размер на 99 084 хил. лв., включени на ред Активи с право на ползване в отчета за финансовото състояние (пояснение 11).

4.3 База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2020 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4 Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното

предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5 Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчетани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял до тогава, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията

в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

Съвместната дейност представлява договорно споразумение, в което страните, които притежават съвместен контрол върху предприятието имат право върху активите и задължения по отношение на пасивите на предприятието. Групата определя вида на съвместното предприятие, в което участва. Класифицирането на съвместното предприятие като съвместно контролирана дейност или съвместно контролиран актив зависи от правата и задълженията на страните в предприятието.

Съвместно контролираната дейност представлява съвместно предприятие, в което страните (съвместни управители), които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право върху активите и задължения по отношение на пасивите на предприятието.

Съвместно контролираният актив представлява съвместно предприятие, чрез което страните (съвместни контролиращи съдружници), които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на предприятието.

Съвместният контролиращ съдружник признава своето дялово участие в съвместно контролирания актив като инвестиция и отчита тази инвестиция по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия, освен ако предприятието е освободено от прилагането на метода на собствения капитал

Групата отчита инвестициите в съвместни предприятия по метода на собствения капитал.

4.7 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.8 Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Основните дейности на сегментите в групата са:

- Извършване на авиационни дейности – извършване на полети и съпътстващи дейности;
- Оперирание на инвестиционни имоти – отдаване под наем, изграждане и поддръжка с цел отдаване под наем на недвижими имоти;
- Други.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития, напр. разходи за реструктуриране, правни разходи и разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9 Приходи

Групата направи анализ на основните си договори по видове приходи – приходи от предоставени услуги по полетна дейност и други приходи.

4.9.1 Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиента;
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение;
3. Определяне на цената на сделката;
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърлят на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Обичайно, договорите с клиенти на Групата включват едно задължение за изпълнение.

Когато дадена сделка попада частично в обхвата на МСФО 15 и частично в обхвата на други стандарти Групата прилага изискванията за разделяне и/или за първоначално оценяване, посочени в тези стандарти, ако в другите стандарти е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора. Групата изключва от цената на сделката стойността на частта (или частите) от договора, която първоначално е оценена в съответствие с други стандарти, и прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели оставащата стойност от цената на сделката.

Ако в други стандарти не е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора, тогава Групата прилага МСФО 15 за разделянето и/или първоначалното оценяване на частта (или частите) от договора.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължимо на клиента.

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от полетна дейност

Основната дейност на Групата е свързана с оказване на авиационни услуги както на територията на страната, така и в чужбина.

Приходите от извършени полети включват извършване на услуги за международни и вътрешни редовни полети, международни чартърни полети и други услуги, свързани с извършването на полета. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението

за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от извършени полети се признават след реалното извършване на полета.

Цената на услугите за извършване на полети може да се определи като фиксирано възнаграждение. Цената на самолетния билет включва цената на превоза - както на пътника, така и на различно количество багаж в зависимост от приложената тарифа, храна на борда, застраховка; летищни такси и горивна такса. Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени.

Групата измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето чрез потвърждение за извършения полет и съответно ползван превоз от страна на пътника.

В случаите, когато клиентите са закупили билети, но опциите за ползване и/или периодът на валидност на самолетните билети са изтекли и те не са ползвани от клиента, Групата признава приход от билети с изтекла валидност. Частта от възнаграждението, отнасяща се до летищни такси, които Групата обичайно събира от клиентите в качеството си на агент, също се признават като приход от билети с изтекла валидност, тъй като те не подлежат на връщане и няма опции за ползването им.

Приходи от продажба на самолетни билети при ползване на бонус точки по програми за лоялни клиенти

Групата има действащи програми за лоялни клиенти, при които клиентите могат да набират бонус точки (наградни кредити), които след това могат да заменят за безплатни билети за полетите на България Ер АД.

В случаите, в които клиентът може да се възползва самостоятелно от стоката или услугата, независимо от ползването на услугата по превоз, тя се счита за отделно задължение за изпълнение, ако дава съществено право.

Права като безплатен превоз на допълнителен багаж, превоз в бизнес-класа при закупен билет за икономична класа, ваучери за бизнес-салона на летището, атрактивни отстъпки при наемане на автомобили от Sixt и други подобни поощрения за лоялни клиенти не се считат за отделни задължения за изпълнение.

В случаите, когато програмите за лоялни клиенти и наградните кредити дават съществени права и се считат за отделно задължение за изпълнение, авиокомпанията ги отчита като отделно разграничимо задължение за изпълнение във връзка с продажбата, в която поощренията са дадени. Справедливата стойност на полученото възнаграждение или вземането по отношение на първоначалната продажба се разпределя между бонус точките (наградните кредити) и другите компоненти на продажбата. Възнаграждението, разпределено към бонус точките, се оценява чрез позоваване на тяхната справедлива стойност, т.е. сумата, по която наградните кредити могат да се продадат отделно. Групата само предоставя поощренията за лоялните клиенти и признава възнаграждението, разпределено към поощренията като приход, когато тези поощрения под формата на бонус точки бъдат заменени и Групата изпълни задължението си за доставката им. Сумата на признатия приход се основава на броя на наградните кредити, които са заменени за награди, в съотношение с общия брой, който се очаква да бъде заменен.

При анализа на програмата за лоялни клиенти, Групата е установила, че съществената част от наградните кредити не могат да се считат за отделно задължение за изпълнение или са свързани с неавиационни доставки от други партньори, при които авиокомпанията действа в качеството си на агент. Следователно, приходите от наградните кредити са отчетени като част от приходите за продажба на самолетния билет, а в случаите когато те дават право за сделки с търговски партньори – като комисионно възнаграждение.

4.9.2 Други приходи в обхвата на МСФО 15

Групата отчита и други приходи, които са в обхвата на МСФО 15, но са класифицирани като приходи, различни от приходите по извършени полети. Те са основно свързани с продажба на стоки и други услуги.

Приходите от продажба на стоки се признават, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от предоставяне на други услуги се признават в отчетния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на

действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Следващата таблица предоставя информация за прилаганата от Групата счетоводна политика за признаване на приходите и времето на удовлетворяване на задължения за изпълнение на договорите с клиенти по МСФО 15.

Вид на продукта/услугата	Естество и време на удовлетворяване на задължението за изпълнение, вкл. съществени условия за плащане	Признаване на приходи по МСФО 15
Извършване на полети и други съпътстващи извършването на полета услуги	<p>Доставките на услуга по превоз със самолет се осъществяват целогодишно. Клиентът получава и потребява ползите едновременно, Групата прехвърля контрола върху услугата, когато реално е извършен полета.</p> <p>При продажбите на самолетни билети няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период на 7 до 15 дни чрез системата BSP на международната организация ИАТА, което е в съответствие с пазарната практика.</p> <p>При доставянето на активите се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.</p>	Приходите от извършване на полети се признават с течение на времето.
Приходи от такси за издаване на билет	Таксата се заплаща в момента на продажбата на билети. Таксата за издаване на билет е неделима част (компонент) от възнаграждението за извършения полет.	Приходът се признава след като е извършен полетът /с течение на времето/.
Приходи от билети и такси с изтекла валидност	Изтичането на периода на валидност за всеки самолетен билет е условие за признаване на приход.	В момента, в който периодът на валидност на самолетните билети е изтекъл и не съществуват други опции за ползването на правата по издадените самолетни билети от клиента, Групата признава приход от билети и такси с изтекла валидност.
Приходи от глоби и неустойки	Глобата и/или неустойката се счита като разграничима услуга. Възниква право за допълнително възнаграждение за Групата в случаите на неизпълнение на задължения на клиента.	Приходът се признава, когато е налице условието за неизпълнение на задължението или отказване за ползване на услугата от страна на клиента
Продажба на стоки	Доставката възниква, когато стоките са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени и той е приел стоките.	Приходите от продажби на стоки се признават в момента, в който е прехвърлен контролът върху продаваните активи.
Предоставяне на услуги, различни от превоз със самолет	<p>Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.</p> <p>Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния</p>	Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако услугите, предоставени от Групата, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават

Вид на продукта/услугата	Естество и време на удовлетворяване на задължението за изпълнение, вкл. съществени условия за плащане	Признаване на приходи по МСФО 15
	договор.	предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Групата определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Групата е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Групата не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Групата е агент, ако задължение за изпълнение на Групата е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Групата може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Групата запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

България Ер има сключени интерлайн договори с над 30 авиокомпании. В изпълнение на тези договори България Ер действа в качеството си на агент при издаване на самолетни билети за секторите, по които оперират интерлайн партньори.

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлила на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнила задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Пасивите по договори включват задълженията по продадени самолетни билети, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпил моментът на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор, се представят нетно в консолидирания отчет за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

4.9.3 Приходи от лизингови договори

Приходите от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признават на база линейния метод за периода на оперативния лизинг съгласно МСФО 16 „Лизинг“. Приходите от условни наеми се признават текущо.

4.9.4 Други приходи извън обхвата на МСФО 15

Следващата таблица предоставя информация за съществени условия и свързаните с тях политики за признаване на други приходи, извън обхвата на МСФО 15:

Други приходи	Подход за признаване
Приходи от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на Групата да получи плащане като форма на обезщетение.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават при изтичане на давностния срок на задължението, обявяване на съответния контрагент в ликвидация, кредиторът се откаже от правата си или при други основания.

4.9.5 Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.10 Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.11 Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

По отношение на разходите, свързани с нерегулярности и/или други компенсации, дължими на клиентите, авиокомпанията е запазила досегашния си подход за отчитане като текущ разход. МСФО 15 не дава изрични указания за отчитането на този вид обезщетения. Групата счита, че няма предоставяне на отделна стока или услуга, срещу която това обезщетение да бъде намалено.

4.12 Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.13 Летателни апарати и двигатели и други имоти, машини и съоръжения

Летателните апарати и двигатели, както и имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на **имоти, машини и съоръжения** се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от летателни апарати и двигатели, имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на летателни апарати и двигатели, имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Последващото оценяване на тези групи активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващото оценяване на **активите от група самолети (летателни апарати), включително и активи с право на ползване, класифицирани в същата група**, последващо се оценяват по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

В края на всеки отчетен период част от преоценения резерв се реализира в съответствие с използване на актива от предприятието. Сумата на реализираната преоценка представлява разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност на актива и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на самолети се определя на базата на пазарните доказателства, представени в доклад, изготвен от независим лицензиран оценител. Преоценката на самолети се извършва на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Амортизацията на летателни апарати и двигатели, имоти, машини и съоръжения се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• летателни апарати	20 години
• двигатели	12 години
• сгради и трасета	25 години
• машини	3 години
• транспортни средства	4 години
• офис оборудване	7 години
• компютри	2 години
• други	7 години

Групата прилага еднаква счетоводна политика за амортизация на активите с право на ползване, както за собствените активи, класифицирани в съответните групи.

Активите с право на ползване, свързани с договорите за наем на самолети (и резервни двигатели), се разделят на компоненти на база тяхната стойност и технически характеристики. Полезният икономически живот на компонентите на активите, които представляват състоянието на техническо обслужване на въздухоплавателното средство и на неговите ключови компоненти, ще продължи, докато съответният компонент на въздухоплавателното средство вече не отговаря на условията за връщане, определени в договора за лизинг. Полезният икономически живот на компонента на остатъчния актив (който не е свързан със състоянието на поддръжка на базовия актив) е срокът на лизинга.

Отчитане на разходите за мейнтенанс резерв

Сумите, свързани с поддръжка на самолети (мейнтенанс резерви) се признават или като текущи разходи за периода, или като част от стойността на съответния актив в зависимост от характера на ремонта/поддръжката.

Печалбата или загубата от продажбата на нетекущи активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за летателни апарати и двигатели и имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.14 Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват права върху собственост, програмни продукти, лицензи, сертификати и разходи за придобиване на нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• програмни продукти	2 години
• лицензи	7 години
• права	за срока на ползване

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/загуба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.15 Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земи, хангари и обслужващи пристройки в експлоатация, административни и други сгради, които се държат за получаване на приходи от наем по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата и се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред “Приходи от лизингови договори” и ред „Други разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4.9.

4.16 Лизинг

4.16.1 Наети активи

Групата е приложила МСФО 16 „Лизинг“, използвайки модифицирания ретроспективен подход и затова сравнителната информация към 01.01.2019 г. не е преизчислена. Това означава, че сравнителната информация все още се отчита в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4.

4.16.2 Групата като лизингополучател

За всеки нов сключен договор Групата преценява дали той е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Групата използва различен диференциалния лихвен процент за наетите летателни апарати и наетите недвижими имоти.

За да определи диференциалния лихвен процент за лизингово задължение по наети недвижими имоти, Групата:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране;

За да определи диференциалния лихвен процент за лизингово задължение по наети летателните апарати, Групата:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране и надбавка отразяваща допълнителен риск, свързан със самия актив, валутен риск и ликвиден риск, свързан с по-дългия срок на лизинговите договори от срока на финансирането.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване и задълженията по лизингови договори представени на отделни редове.

Намаление на наеми по лизингови договори

Групата е приложила изменението на МСФО 16 за лизинговите договори, по които има намаление на наемите в резултат на Covid-19. Групата прилага улеснението за отчитане, което му позволява да не оценява дали допустимите отстъпки по лизингови договори, които са пряка последица от пандемията на Covid-19, са модификации на лизинга. Групата прилага улеснението за отчитане последователно при договори със сходни характеристики и при подобни обстоятелства. За отстъпки по наеми при лизингови договори, за които Групата решава да не прилага улеснение или които не отговарят на изискванията за прилагане на улеснението в МСФО 16, Групата третира като модификация на лизинговия договор.

4.16.3 Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.17 Тестове за обезценка на нефинансови активи

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата стойност на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.18 Финансови инструменти

4.18.1 Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.18.2 Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания и вземанията от свързани лица, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход без рекласификация при отписване в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.18.3 Последващо оценяване на финансовите активи

4.18.3.1 Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, вземания от свързани лица.

4.18.3.2 Търговски вземания

Търговските вземания (включително вземания от свързани лица) са суми, дължими от клиенти за предоставени услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Вземанията от свързани лица, възникнали извън обичайния ход на стопанска дейност на Групата, се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. В зависимост от договореностите те могат да се класифицират като краткосрочни и/или дългосрочни.

4.18.3.3 Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Групата неотменимо е избрала при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и Групата счита тази класификация за по-релевантна.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Групата за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.18.4 Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски и други вземания, вземания от свързани лица.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Търговски и други вземания, вземания от свързани лица

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

Търговските вземания включват много на брой клиенти в малко на брой индустрии. За изчислението на очакваните кредитни загуби Групата разпределя клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията, използвайки матрица на провизиите.

Другите вземания и вземанията от свързани лица се състоят от не голям брой клиенти и затова за всеки от тях се прилага индивидуален подход.

Групата изготвя анализ за очаквания недостиг в договорните парични потоци, отчитайки възможността за неизпълнение, относно вземанията от свързани лица. Преценката на Групата се базира както на историческа информация, така и на очаквания в дългосрочен план. Вземанията са тествани на индивидуална база.

За вземанията (с договорен падеж и лихвен процент) очакваните кредитни загуби се изчисляват чрез определяне на нетната настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци на вземанията за срока на договора с ефективен лихвен процент, базиран на договорения лихвен процент и допълнително коригиран, за да отрази бъдещите очаквания. При определянето на стойността на корекциите се взимат предвид следните фактори:

- очаквания и вероятност за предсрочно събиране на вземането;
- гаранции при недостиг на средства;

- възможността за неизпълнение на договорените парични;
- вероятни стандартизирани рискови параметри от рискови матрици на рейтингови агенции;
- други надеждни източници на наблюдаема пазарна информация;

За вземанията, за които няма договорена лихва, се прилага ефективният лихвен процент за сходни по срочност и характеристики финансови инструменти.

Очакваните кредитни загуби относно вземанията от други свързани лица се изчисляват като се дисконтират с ефективният лихвен процент, базиран на договорената лихва и допълнителни корекции. За вземанията, за които няма договорена лихва, се прилага ефективният лихвен процент за сходни по срочност и характеристики финансови инструменти. Фактори, които се взимат предвид при определянето на ефективния лихвен процент, са:

- очаквания за предсрочно събиране на вземането;
- ефективните постъпления по конкретното вземане;
- възможността за неизпълнение на договорените парични потоци;
- наличие на исторически опит с конкретното свързано лице;
- вида свързаността на дружествата;
- кредитно качество на емитента на дълга;
- обезпечения.

Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Групата разглежда показатели като финансово състояние на издателя на инструмента, кредитен рейтинг, прогнозни данни за развитието на дейността му, неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент за да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Групата признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.18.5 Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, търговски и други финансови задължения.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19 Материални запаси

Материалните запаси включват резервни части, материали и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответния приход.

4.20 Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидираните финансови отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на, реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.26.5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.21 Пари и парични еквиваленти

Групата отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си. Блокираните парични средства на Групата представляват предоставени депозити по договори за оперативен лизинг на самолети, които следва да бъдат освободени при настъпването на определени условия и обстоятелства по сключените договори.

4.22 Собствен капитал

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието-майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват:

- Общи и други резерви, които се формират като отчисления от финансовия резултат по реда на действащото търговско законодателство;
- Резерв за увеличение на капитала - суми, получени като допълнителни парични вноски от мажоритарния собственик
- Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи - включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана

Преоценъчен резерв на нефинансови активи включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на едноличния акционер са включени на ред „Задължения към свързани лица” в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23 Пенсионни и други задължения към персонала

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в държавни фондове съгласно българското трудово законодателство. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Групата. Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на безрискови ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Всички други разходи, свързани с пенсионните възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала”.

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки. Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущи пенсионни и други задължения към персонала по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати в резултат на тяхното неизползване.

4.24 Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата (правителствени дарения) са помощ от правителството под формата на прехвърляне на ресурси към Групата в замяна на минали или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на Дружеството. Те изключват онези форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с правителството, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на Дружеството.

Правителствени дарения, включително непарични дарения по справедлива стойност, не се признават, докато няма разумна гаранция, че:

- Дружеството ще отговаря на условията, свързани с тях; и
- Даренията ще бъдат получени.
- Дружеството признава правителствените дарения като приход през периодите, необходими за тяхната съпоставка със свързаните разходи, които те са предназначени да компенсират, при използване на систематична база.

Правителствените дарения, свързани с амортизируеми активи, се признават като приходи в продължение на полезния срок на годност на актива, през който се начислява амортизация. Правителствените дарения, свързани с покриване на разходи, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при отчитане на съответния разход.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата на Групата, са свързани със суми във връзка с правителствено финансиране на основание ПМС № 151/03.07.2020 г. като мярка за запазване на заетостта на работници и служители след периода на извънредното положение, предизвикано от пандемията от COVID-19 за периода от юли до септември 2020 г. и продължаването ѝ за следващите три месеца, а именно от октомври до декември 2020 г. – /допълнено и изменено с ПМС № 278/12.10.2020 г. Мярката продължава и през 2021 г., като е допълнена и изменена с ПМС № 416/30.12.2020 г. и включва периода януари-март 2021 г.

Получено е и безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г, проект на Агенцията по заетостта BG05M9OP001-1.104-001 „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от Covid-19“, чиято цел е да се предостави подкрепа на предприятия, чиято икономическа дейност е директно засегната от неблагоприятното въздействие на наложилото се в страната извънредно положение, в предприятията, осъществяващи икономическите дейности в съответните сектори, един от които е транспортния сектор.

Групата е отговорила на условията и изискванията за изплащане на компенсация по тези гореизброените мерки за запазване на заетостта. Приходите от правителствена помощ са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други приходи“. Вземанията от държавата по програмата за запазване на заетостта са признати в консолидирания отчет за финансовото състояние на ред „Търговски и други вземания“.

4.25 Провизии, условни активи и условни пасиви

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минали събития да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да не са сигурни. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като също така се вземат предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение на Групата се признават като отделен актив. Този актив, обаче, не може да надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към всяка балансова дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към датата на индивидуалния финансов отчет. В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток ресурси в резултат на текущо задължение, такова задължение не се признава. Групата не признава условни активи, тъй като признаването им може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

4.26 Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.27.

4.26.1 Приходи от продажба на самолетни билети, чийто срок на валидност е изтекъл

Групата основно предоставя услуги по превоз на пътници, които се признават с течение на времето и през периода, за който е издаден самолетния билет. Приходът от услугата по превоз на пътниците се признава, когато бъде удовлетворено задължението за изпълнение т.е. превозът реално бъде извършен. В случаите, когато клиентите са закупили билети, но периодът на валидност на самолетните билети е изтекъл и те не могат да бъдат ползвани от клиента, Групата отписва стойността на признатия пасив по договор като друг приход. Съответната пропорционална част на летищните такси, припадащи се на стойността на продадените самолетни билети, за които превозът не е извършен поради изтичането на периода му на валидност, също се отписват от пасива и се признават като други приходи. Отчитането на приходи от билети и летищни такси с изтекла валидност се базира на статистическа информация, извлечена от регистрите бази данни, поддържани от авиокомпанията. Преценката на ръководството е, че изтичането на периода на валидност за всеки самолетен билет, когато той не е бил ползван, дава основание за признаване на приходи. Стойността на приходите с изтекъл срок на валидност през отчетните периоди е оповестена в пояснение 28.

4.26.2 Приходи от продажба на самолетни билети в случаи на прекъсване на полета и/или премаршрутиране

Като член на Международната организация за въздушен транспорт (International Air Transport Association - IATA), Групата е обвързана със спазване на правила за въздушния транспорт, наложени от ИАТА. Съгласно ИАТА резолюции 735d и 735e, в случаите на недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полета, авиокомпанията е задължена да издаде документ FIM (Flight Interruption Manifest). FIM е валиден за определен полет на авиокомпанията-агент, която е различна от авиокомпанията, първоначално издала оригиналния билет за полета.

От началото на 2019 г. настъпиха промени в ИАТА резолюция 735d, като една от тях е отпадането на FIM (Flight Interruption Manifest) като документ с който се извършва недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полет. Това се осъществява само с електронен билет. Причината е, че FIM е хартиен документ, на който не беше създаден алтернативен електронен. Поради това отпадна ИАТА резолюция 735e, а авиокомпаниите могат при прекъсване на полет на двустранна основа да използват FIM и други хартиени документи като квитанции за свърхабаж например.

Промяната в ИАТА резолюциите доведе до нови текстове в RAM (Revenue Accounting Manual). В глава A2, т. 2.6 вече не са посочват правилата за разчет при FIM, а тези при планирана промяна на разписание (planned scheduled change).

Поради наличието на двустранна договореност между авиокомпаниите за използването FIM, остана практиката след получаване на FIM фактурата, приемащата авиокомпания (извършила полета) в рамките на четири месеца от датата на издаване на фактурата според правилата на глава A10, т. 4.1. на RAM да направи редебит на база прорейтната стойност. При получаване на редебитната фактура се закрива възникналия разчет. След изтичане на четиримесечния срок за възражения /редебити/, непредявените суми се признават като приход. През 2019г. по полетите на Авиокомпанията е имало само един FIM, издаден от Ер Франс, по който е получена редебитна фактура.

Отчитането на приходите се базира на предишен опит и ръководството е направило преценка, че 95 % от стойността на всички издадени и непредявени FIM дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги.

Както за текущата 2020 г., така и за предходния период, приблизително 5% от стойността на издадени FIM-ове е призната като други приходи, а останалата стойност е отчетена като очаквано задължение.

4.26.3 Приходи от продажба на самолетни билети при ползване на бонус точки по програми за лоялни клиенти

Групата има действащи програми за лоялни клиенти, при които клиентите могат да набират бонус точки (наградни кредити), които след това могат да заменят за безплатни билети за полетите на България Ер АД.

В случаите в които клиентът може да се възползва самостоятелно от стоката или услугата, независимо от ползването на услугата по превоз, тя се счита за отделно задължение за изпълнение, ако дава съществено право.

Права като безплатен превоз на допълнителен багаж, превоз в бизнес-класа при закупен билет за икономична класа, ваучери за бизнес-салона на летището, атрактивни отстъпки при наемането на автомобил от Sixt и други подобни поощрения за лоялни клиенти не се считат за отделни задължения за изпълнение.

В случаите, когато програмите за лоялни клиенти и наградните кредити дават съществени права и се считат за отделно задължение за изпълнение, Групата ги отчита като отделно разграничимо задължение за изпълнение във връзка с продажбата, в която поощренията са дадени. Справедливата стойност на полученото възнаграждение или вземането по отношение на първоначалната продажба се разпределя между бонус точките (наградните кредити) и другите компоненти на продажбата. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Групата само предоставя поощренията за лоялните клиенти и признава възнаграждението, разпределено към поощренията като приход, когато тези поощрения под формата на бонус точки бъдат заменени и Групата изпълни задължението си за доставката им. Сумата на признатия приход се основава на броя на наградните кредити, които са заменени за награди, в съотношение с общия брой, който се очаква да бъде заменен. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат.

Отчитането на наградните кредити се базира на приблизителна преценка на ръководството относно вероятността същите да бъдат ползвани в срока на тяхната валидност. Затова, сумата на отчетените бонуси и отстъпки и свързаните с тях приходи могат да се различават от действителните резултати. От

друга страна програмата за лоялни клиенти не представлява съществен елемент от консолидирания финансов отчет на Групата. Стойността на наградните кредити не е съществен по размер и е включен в сумата на задължения по продадени билети в пояснение 27.

4.26.4 Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Съгласно изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, авиационните дейности са включени в единната Европейска схема за търговия с емисии на парникови газове (ЕСТЕ). За периодите след 1 януари 2012 г. авиоператорите участват в този механизъм за намаляване на вредното въздействие върху околната среда.

Компаниите получават част от необходимите им квоти за отделяне на вредни емисии безвъзмездно. До 30 април на следващата година, авиопревозвачите трябва да предоставят в регистъра на ЕСТЕ емисионните квоти за отделените вредни емисии през текущата година.

Поради липса на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на транзакции, свързани с емисии за парникови газове (CO₂ емисии), ръководството на Групата е разработила счетоводна политика, която счита за най-релевантна и надеждна за нуждите на ползвателите на финансовата информация. Групата е възприела политика за прилагане на т.нар. "подход на нетното задължение" по отношение на счетоводното отчитане на правата за емисии на парникови газове. Съгласно този подход Групата не признава нито актив, нито приход за безвъзмездно придобитите емисионни квоти от Изпълнителната агенция по околна среда.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, а се следят извънсчетоводно. Когато годишните отделени емисии превишават наличните и безвъзмездно предоставените квоти, задължението за превишаването се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия.

Провизия се признава, само когато реалното количество на емисиите превиши количеството на безвъзмездно предоставените емисии. Провизията се признава като други оперативни разходи в консолидирания отчет за печалба и загубата и другия всеобхватен доход. Правата за емисии, които са придобити и превишават безвъзмездно предоставените квоти, се признават като актив по цена на придобиване.

Общия брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган. Балансовата стойност на провизиите, свързани с квоти за емисии на парникови газове е оповестена в пояснение 26.

4.26.5 Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещ облагаем доход, за който може да бъде използван отсрочен данъчен актив, се базира на най-актуалната одобрена бюджетна прогноза, коригирана със значими необлагаеми доходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби в рамките на определените от закона срокове, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се оценява индивидуално от ръководството на база на специфичните факти и обстоятелства.

4.26.6 Срок на лизингови договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

Някои от договорите за лизинг на самолети съдържат опции за удължаване. За тези договори, ръководството взема предвид следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено дружеството е сигурно, че ще удължи (или няма да прекрати).
- Ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено дружеството с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).

- В други случаи Групата преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. През текущата финансова година ръководството на Групата не е установила финансови ефект от преразглеждането на лизинговите условия.

4.27 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, е представена по-долу.

4.27.1 Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вижте пояснение 4.13, 4.14). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Към края на отчетния период Групата е извършила годишния тест за определяне дали възстановимата стойност на нефинансовите активи надвишава тяхната балансова стойност като са взети предвид влошената икономическа среда вследствие на разразилата се Covid-19 пандемия и индустрията, в която оперира Групата (авиационна), както и съществуващите несигурности и наложените ограничения в дейността на дружествата в авиоиндустрията, които продължават да регистрират спад в приходите от авиационна дейност и свързаните с тях паричните потоци. При преценката са отчетени и ефектите от предприетите мерки в отговор на влошената икономическа обстановка от страна на ръководството. В допълнение са отчетени и фактори, свързани с продължаващата финансова подкрепа от страна на собствениците, мониторинг и контрол на входящите и изходящи парични потоци, анализ на съществуващия капацитет за полетна дейност и нейното ревизиране в краткосрочно бъдеще, съобразени с актуалната обстановка, съдействие при преговаряне на условията с ключови доставчици на авиокомпанията с цел оптимизиране на разходите и ефективно управление на ликвидните потоци. Ръководството на Групата е предприело редица мерки в т.ч. и стъпки за ангажиране на международни експерти с доказан опит в управлението на кризи в сферата на авиацията. Резултатите от тестовете показват, че възстановимата стойност на нефинансовите активи надвишава тяхната балансова стойност и следователно не са признати загуби от обезценка през отчетния период. Заключениеята на ръководството са подкрепени и от оценки на независим външен оценител базирани на комбинация от метода на чистата стойност на активите и метода на прогнозни парични потоци при дисконтов фактор от 12,68%. При определянето на приложимия дисконтов фактор е направена корекция във връзка с пазарния риск, несигурната бизнес среда и рисковите фактори, които са специфични за отделните предприятия – единици, генериращи парични потоци.

4.27.2 Измерване на очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.27.3 Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява

очакваният срок на ползване на активите от Групата. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 9, 10, 11 и 13. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване на летателни апарати и двигатели за тях, софтуерни продукти и компютърно оборудване. Полезният живот на активите с право на ползване се определя на база счетоводната политика на Групата за собствените активи. Ако собствеността върху актива с право на ползване се прехвърля на Групата в качеството ѝ на лизингополучател по силата на даден лизингов договор до края на срока на този договор или ако е отразено упражняването на опция за закупуване от лизингополучателя, то активът с право на ползване се амортизира от началната дата до края на полезния живот на основния актив. В останалите случаи, активът с право на ползване се амортизира от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано.

4.27.4 Признаване на разходите за мейнтенас резерви

За въздухоплавателни средства, държани по договори за лизинг, са предвидени минимални необходимо присъщи разходи за поддръжка от конкретни бъдещи задължения по лизинговите договори, когато тези задължения станат сигурни. Размерът на очакваните разходи за мейнтенас се основават на приблизителни оценки на разходите, които ще са необходими за значителните ремонти и поддръжка (heavy maintenance), които ще са необходими за изпълнение на задължението. Стойността на тези разходи се отчита като текущ разход, когато възникне необходимостта от услугата и тя реално бъде извършена, ако не е била предварително включена в сумата на актива с право на ползване. Сумата на очакваните разходи се преразглежда на годишна база за всеки договор поотделно.

4.27.5 Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в пазарните цени на резервните части за летателни апарати. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси - резервни части за самолети, в размер на 5 808 хил. лв. (2019 г.: 5 952 хил. лв.) се влияе от експлоатацията и вида на самолетния парк.

4.27.6 Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни финансови инструменти, които са деноминирани в лева - валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

Несигурност в приблизителната оценка съществува, както по отношение на тенденцията за изменението на разходите за здравно обслужване, така и по отношение на очакваната норма на възвръщаемост, които може да варират значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

4.27.7 Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 43).

4.27.8 Лизингови договори - определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Групата не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Групата би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и

характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Групата „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Групата оценява IBR, като използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране, и надбавка отразяваща допълнителен риск, свързан със самия актив, валутен риск и ликвиден риск, свързан с по-дългия срок на лизинговите договори от срока на финансирането.

4.27.9 Провизии

Провизия за разходи за недостиг на квоти CO₂ емисии

Групата признава провизия за разходи за недостиг на квоти CO₂ емисии, когато реалните емисии от CO₂ надхвърлят безвъзмездно предоставените квоти. Стойностният размер на провизията се определя на база действащи цени на вторичния пазар към края на съответната година. Допълнителни разяснения относно провизията за емисии на парникови газове са изложени в пояснение 26.

Провизии по правни задължения

Към края на отчетния период, Групата е ответник по няколко съдебни дела, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите в консолидирания финансов отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

4.27.10 Други задължения

Стойността на отсрочените приходи от услуги са установени от ръководството след преглед на действително извършените услуги по отдадени самолети на външен лизинг и по чартърни превози и подробно разглеждане на отделните видове сключени договори за чартърни услуги. Въпреки това действителните резултати могат да се различават вследствие на неочаквани промени в установения вид на извършените услуги.

Другите задължения на Групата включват и задължения за извършване на услуги по превоз на пътници, товари и поща, за които не е настъпил договореният с клиента срок или период, за който е издаден самолетния билет. На база досегашния опит, ръководството на Групата счита, че не всички продадени билети ще бъдат пролетяни и съответно част от стойността на задълженията за извършване на услугата ще бъдат отчетени като приходи от извършени полети, а друга част – като други приходи. Подробно описание на значимите преценки на ръководството на Групата е представено в пояснение 4.26.

Оценки и допускания се изготвят и при начислението на търговските задължения на Групата, свързани с доставки на горива и получени услуги по кацане и наземно обслужване за месец декември на всяка календарна година. Издаването на фактурите за получените доставки изисква известен период от време, което налага да се изготвят прогнозни начисления за тези видове разходи

5. Ефект от корекция на грешка

При извършване на годишната инвентаризация на активи и пасиви към края на отчетния период за едно от дъщерните дружества на Групата, е било установено, че за съдебни вземания с балансова стойност 46 284 хил. лв. към 31.12.2018 г. и съответно 44 433 хил. лв. към 31.12.2019 г. (след призната обезценка през 2019 г.), за които са били предприети съответните процесуални действия, са били налице хипотези за несъбираемост в периода преди 01.01.2019 г. Поради това, ръководството на Групата е направило преценка, че са налице основания за отписване на вземанията от патримониума на предприятието при условие, че няма данни или друга информация, които биха могли да доведат до събития или обстоятелства, които да доведат до различни изводи, предположения или преценки. Грешката не е довела до отчитане на данъчни ефекти.

Групата е извършила и корекция на коректива за очаквани кредитни загуби върху вземания по предоставени вътрешни групови заеми, които е следвало да бъдат елиминирани към 31.12.2020 г. в размер на 600 хил. лв.

Групата е отчетла корекциите на грешките по реда на приложимия МСС 8. Следващите таблици показват корекциите, признати за всяка отделна позиция от финансовия отчет към 01.01.2019 г. и 01.01.2020 г.

Консолидиран отчет за финансовото състояние

	31 декември 2018 хил. лв.	Ефект от корекция на грешка хил. лв.	01 януари 2019 хил. лв. <i>преизчислен</i>
Нетекущи активи	333 733	-	333 733
Текущи активи			
Материални запаси	5 824	-	5 824
Краткосрочни финансови активи	465	-	465
Вземания от свързани лица	22 187	-	22 187
Търговски и други вземания	68 521	(46 284)	22 237
Предплащания и други активи	11 755	-	11 755
Пари и парични еквиваленти	20 903	-	20 903
Текущи активи	129 655	(46 284)	83 371
Общо активи	463 388	(46 284)	417 104
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	30 881	-	30 881
Други резерви	189 653	-	189 653
Натрупана загуба	(83 542)	(46 284)	(129 826)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	136 992	(46 284)	90 708
Неконтролиращо участие	251	-	251
Общо собствен капитал	137 243	(46 284)	90 959
Пасиви			
Нетекущи пасиви	164 153	-	164 153
Текущи пасиви	161 992	-	161 992
Общо пасиви	326 145	-	326 145
Общо собствен капитал и пасиви	463 388	(46 284)	417 104

Консолидиран отчет за финансовото състояние

	31 декември 2019 хил. лв.	Ефект от корекция на грешка хил. лв.	01 януари 2020 хил. лв. <i>преизчислен</i>
Нетекущи активи	478 970	-	478 970
Текущи активи			
Материални запаси	6 404	-	6 404
Краткосрочни финансови активи	18 863	-	18 863
Вземания от свързани лица	1 957	600	2 557
Търговски и други вземания	72 253	(44 433)	27 820
Предплащания и други активи	3 980	-	3 980
Пари и парични еквиваленти	21 725	-	21 725
Текущи активи	125 182	(43 833)	81 349
Общо активи	604 152	(43 833)	560 319
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	30 881	-	30 881
Други резерви	188 782	-	188 782
Натрупана загуба	(84 428)	(43 833)	(128 261)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	135 235	(43 833)	91 402
Неконтролиращо участие	156	-	156
Общо собствен капитал	135 391	(43 833)	91 558
Пасиви			
Нетекущи пасиви	271 477	-	271 477
Текущи пасиви	197 284	-	197 284
Общо пасиви	468 761	-	468 761
Общо собствен капитал и пасиви	604 152	(43 833)	560 319

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	2019 хил. лв.	Ефект от корекция на грешка хил. лв.	2019 хил. лв. <i>преизчислен</i>
Приходи от оперативна дейност	339 448	-	339 448
Разходи за външни услуги	(160 729)	-	(160 729)
Разходи за материали	(84 422)	-	(84 422)
Разходи за персонала	(17 374)	-	(17 374)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(42 036)	-	(42 036)
Разходи за обезценка на финансови активи	(9 430)	2 451	(6 979)
Други разходи	(12 616)	-	(12 616)
Разходи за оперативна дейност	(326 607)	2 451	(324 156)
Печалба от оперативна дейност	12 841	2 451	15 292
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	4 183	-	4 183
Финансови разходи	(18 353)	-	(18 353)
Финансови приходи	2 698	-	2 698
Печалба преди данъци	1 369	2 451	3 820
Разходи за данъци върху доходите	(259)	-	(259)
Печалба за периода	1 110	2 451	3 561
Друг всеобхватна (загуба) за годината, нетно от данъци	(981)	-	(981)
Общо всеобхватен доход за годината	129	2 451	2 580

	2019	Ефект от корекция на грешка	2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
			призчислен
Печалба за годината, отнасяща се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	1 129	2 451	3 580
Неконтролиращото участие	(19)	-	(19)
Общо всеобхватен доход/(загуба) за годината, отнасящ се до:			
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	224	2 451	2 675
Неконтролиращото участие	(95)	-	(95)

Общият ефект върху непокритата загуба на Групата към 1 януари 2020 г. е представен, както следва:

	Натрупана загуба
	хил. лв.
Признаване на разходи за очаквани кредитни загуби	(46 284)
Общо ефект – увеличение на натрупаната загуба към 1 януари 2019	(46 284)
Корекция на признати разходи за очаквани кредитни загуби през 2019 г.	2 451
Общо ефект – увеличение на натрупаната загуба към 1 януари 2020	(43 833)

6. База за консолидация

6.1 Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното дружество	Страна на учредяване	Основна дейност	участие %	Участие %
България Ер АД	България	Национален авиопревозвач	99.99%	99.99%
България Ер Меинтананс ЕАД	България	Отдаване под наем на имоти	100.00%	100.00%
Хемус Ер ЕАД	България	Авиокомпания	100.00%	100.00%
Инвест Кепитал Консулт АД	България	Отдаване под наем на имоти	90.00%	90.00%
България Ер Техник	България	Допълнително обслужване в областта на авиацията	100.00%	100.00%
Еърпорт Консулт ЕООД	България	Допълнително обслужване в областта на авиацията	100.00%	100.00%
Флай Лийз	България	Допълнително обслужване в областта на авиацията	100.00%	-

В групата няма дъщерни дружества със съществено неконтролиращо участие. През 2020 г. и 2019 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

На 24.07.2020 г. Предприятието майка е учредило ново дъщерно дружество Флай Лийз ЕООД с цел оптимизиране на лизинговите договори на Групата на Бългериан Еървейз Груп ЕАД. Предметът на дейност на новорегистрираното дъщерно дружество е финансов лизинг, факторинг, въздушен транспорт, експлоатация на въздухоплавателни средства и друга свързана незабранена дейност в областта на въздушния транспорт. Регистрираният капитал е на стойност 2 млн. лв., разпределен в 20 000 дяла по 100,00 лв. всеки. Капиталът е изцяло внесен. Предприятието майка има контрол върху дъщерното дружество чрез притежание на 100 % от дяловете на капитала и чрез правомощията, предвидени в учредителния акт да контролира дейността му

На 23.09.2020 г. Групата е сключила предварителен договор с трета страна за продажба на 25 000 броя обикновени поименни акции от капитала на дъщерното дружество Инвест Кепитал Консулт АД. Страните се договарят, че в рамките на шест месеца от сключването на предварителния договор ще сключат и окончателен договор. Контролът и собствеността върху акциите ще преминават върху купувача при

подписване на окончателния договор. Групата е получила авансово плащане по предварителния договор в размер на 4 530 хил. лв.

Предприятието майка е заложило като обезпечение по търговски заеми акции на свои дъщерни предприятия на стойност 155 621 хил. лв.

7. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Балансовата стойност на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Инвестиции в асоциирани предприятия	7.1	19 199	22 086
Инвестиции в съвместни предприятия	7.2	733	2 860
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		19 932	24 946

7.1 Асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и % на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на асоциираните дружества могат да бъдат представени, както следва:

	2020 хил. лв.	Участие %	2019 хил. лв.	Участие %
Луфтханза Техник София ООД	8 558	24.90%	8 501	24.90%
Суиспорт България АД	5 665	49.00%	5 829	49.00%
Силвър Уингс България ООД	4 713	42.50%	4 678	42.50%
Амадеус България ООД	263	44.99%	3 078	44.99%
	19 199		22 086	

Дяловете и акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за съществените асоциирани предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи активи	188 121	204 561
Текущи активи	48 152	64 704
Общо активи	236 273	269 265
Нетекущи пасиви	140 530	175 799
Текущи пасиви	43 630	41 088
Общо пасиви	184 160	216 887
Нетни активи	52 113	52 378
Приходи	131 819	202 441
Печалба за годината	2 573	8 078
Печалба след данъци	2 261	7 237
Друг всеобхватен доход/(загуба)	212	(136)
Общ всеобхватен доход за годината	2 473	7 101

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени асоциирани предприятия е представено, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	52 378	54 534
Печалба за годината	2 261	7 237
Друга всеобхватен доход/ (загуба) за годината	212	(136)

Разпределени дивиденди	(2 738)	(9 257)
Общо нетни активи към 31 декември	52 113	52 378
Дял от печалбата за Групата	1 096	2 577
Дял от другия всеобхватен доход за Групата	70	(34)
Дял от общия всеобхватен доход/(загуба) за Групата	1 166	2 543
Обезценка на инвестициите в асоциирани предприятия	(2 709)	-
Загуба от инвестиции в асоциирани предприятия, призната в печалбата или загубата за периода	(1 613)	2 577
Балансова стойност на инвестициите в асоциирани предприятия		
Инвестиции в асоциирани предприятия на Групата	16 506	16 684
Репутация	2 693	5 402
Балансова стойност на инвестициите	19 199	22 086

Групата е заложила като обезпечение по търговски заеми акции на свои асоциирани предприятия с балансова стойност 12 365 хил. лв.

Всички трансфери на парични средства към Групата като изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2020 г. и 2019 г. за Групата са разпределени дивиденди съответно в размер на 1 342 хил. лв. и 3 205 хил. лв.

Един от най-силно засегнатите сектори от разпространението на Ковид-19 е транспортният сектор и в частност авиационната индустрия, в която оперират асоциираните предприятия на Българскиан Еървейз Груп ЕАД. През 2020 г. е регистрирано влошаване на представянето на асоциираните дружества, като най-съществен ефект върху дейността на Българскиан Еървейз Груп ЕАД е намалението на приходите от дивиденди, подробно описано в пояснение 2 Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет.

7.2 Съвместни предприятия

Групата има следните съвместни предприятия:

Име на съвместното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност
Нюанс БГ АД	България	Безмитна търговия
ДЗЗД БЪЛГАРИЯ ЕР – ПОСОКА	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване
ДЗЗД БЪЛГАРИЯ ЕР И ПОСОКА	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване

Всички акции на Нюанс БГ АД, притежавани от Групата, са заложили като обезпечение по договори за търговски заеми.

Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28. Обобщена финансова информация за тях е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовите отчети на съвместните предприятия след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи активи	873	1 709
Текущи активи	5 916	12 026
Общо активи	6 789	13 735
Нетекущи пасиви	22	1 232
Текущи пасиви	5 456	6 933
Общо пасиви	5 478	8 165
Нетни активи	1 311	5 570
Приходи	14 686	47 776
(Загуба)/печалба за годината	(1 123)	3 540
(Загуба)/печалба след данъци	(1 111)	3 184
Общ всеобхватен доход/(загуба) за годината	(1 111)	3 184

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съвместни предприятия е представено, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	5 573	4 291
(Загуба)/Печалба за годината	(1 111)	3 187
Разпределени дивиденди	(3 148)	(1 905)
Общо нетни активи към 31 декември	1 314	5 573

Дял от (загубата)/печалбата за Групата	(552)	1 606
Дял от общия всеобхватен доход/(загуба) за Групата	(552)	1 606

(Загуба)/Печалба от инвестиции в съвместни предприятия, призната в печалбата или загубата за периода	(552)	1 594
---	--------------	--------------

Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	733	2 860
Балансова стойност на инвестицията	733	2 860

През 2020 г. и 2019 г. разпределените дивиденди за Групата са в размер на 1 574 хил. лв. и 952 хил. лв. Съвместните предприятия не са борсови дружества и липсва информация за котирани цени на техните акции.

Един от най-силно засегнатите сектори от разпространението на Ковид-19 е транспортният сектор и в частност авиационната индустрия, в която оперират съвместните предприятия на Българскиан Еървейз Груп ЕАД. През 2020 г. е регистрирано влошаване на представянето на съвместното предприятие „Нюанс БГ“ АД.

8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите. Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва

	Авиация	Недвижими имоти	Елиминации и корекции	Общо
	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.
Приходи от дейността	158 429	12 668	-	171 097
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	-	(679)	(679)
Междусегментни приходи	4 187	-	(4 187)	-
Приходи на сегмента	162 616	12 668	(4 866)	170 418
Разходи за външни услуги	(69 772)	(4 166)	4 186	(69 752)
Разходи за материали	(29 183)	-	1	(29 182)
Разходи за персонала	(12 251)	(37)	-	(12 288)

	Авиация	Недвижими имоти	Елиминации и корекции	Общо
	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.	2020 хил. лв.
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(59 661)	(5 782)	5 677	(59 766)
Разходи за обезценка на финансови активи	(2 748)	(476)	1 384	(1 840)
Други разходи	(8 058)	(438)	-	(8 496)
Разходи за оперативна дейност	(181 673)	(10 899)	11 248	(181 324)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност	(19 057)	1 769	6 382	(10 906)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	-	-	(2 165)	(2 165)
Финансови разходи	(13 777)	(2 388)	1 090	(15 075)
Финансови приходи	11 938	1 457	(4 234)	9 161
Печалба/(Загуба) преди данъци	(20 896)	838	1 073	(18 985)
(Разходи)/Приходи за данъци върху доходите	2 061	(13)	(637)	1 411
Печалба/(Загуба) за периода	(18 835)	825	436	(17 574)
Активи на сегмента	908 314	201 640	(375 861)	734 093
Пасиви на сегмента	601 691	110 622	(141 953)	570 360

	Авиация	Недвижими имоти	Елиминации и корекции от разлики в счетоводната политика	Общо
	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.	2019 хил. лв.	2019 хил. лв. <i>Преизчислен</i>
Приходи от дейността	323 050	12 625	-	335 675
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	-	-	3 773	3 773
Междусегментни приходи	3 490	-	(3 490)	-
Приходи на сегмента	326 540	12 625	283	339 448
Разходи за външни услуги	(160 826)	(3 399)	3 496	(160 729)
Разходи за материали	(84 422)	-	-	(84 422)
Разходи за персонала	(17 374)	-	-	(17 374)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(41 933)	(6 155)	6 052	(42 036)
Разходи за обезценка на финансови активи	(3 024)	(568)	(3 387)	(6 979)
Други разходи	(12 501)	(94)	(21)	(12 616)
Разходи за оперативна дейност	(320 080)	(10 216)	6 140	(324 156)
Печалба/(загуба) от оперативна дейност	6 460	2 409	6 423	15 292
Финансови приходи	3 249	715	(1 266)	2 698
Финансови разходи	(16 721)	(2 898)	1 266	(18 353)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	-	-	4 183	4 183
Печалба/(загуба) преди данъци	(7 012)	226	10 606	3 820
(Разходи)/Приходи за данъци върху доходите	150	(10)	(399)	(259)
Печалба/ (Загуба) за периода	(6 682)	216	10 207	3 561
Активи на сегмента	711 839	201 397	(352 917)	560 320
Пасиви на сегмента	478 488	110 977	(120 704)	468 761

Приходите на Групата от външни клиенти в сегмент Авиация не са зависими от конкретен регион, различен от оповестената информация в пояснение 28. Както е оповестено в пояснение 12, приходите на Групата в сегмент Недвижими имоти зависят от два основни клиента, в България, където се намират инвестиционните имоти, експлоатирани от Групата.

9. Летателни апарати и двигатели

Балансовата стойност на летателните апарати (самолети), двигатели и оборудване за самолети, представени в консолидирания отчет за финансово състояние към 31 декември 2020 г., е изчислена както следва:

	Двигатели	Подобрения на самолети	Оборудване за самолети	Планери	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	3 531	73	983	30	174	4 791
Новопридобити	-	-	-	-	23	23
Трансфер	-	-	197	-	(197)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	3 531	73	1 180	30	-	4 814
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(2 200)	(70)	(637)	-	-	(2 907)
Амортизация	(317)	(1)	(77)	-	-	(395)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(2 517)	(71)	(714)	-	-	(3 302)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	1 014	2	466	30	-	1 512
	Двигатели	Подобрения на самолети	Оборудване за самолети	Планери	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2019 г.	2 848	73	633	30	-	3 584
Новопридобити	-	-	-	-	1 207	1 207
Трансфер	683	-	350	-	(1 033)	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	3 531	73	983	30	174	4 791
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2019 г.	(1 926)	(63)	(633)	-	-	(2 622)
Амортизация	(274)	(7)	(4)	-	-	(285)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(2 200)	(70)	(637)	-	-	(2 907)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	1 331	3	346	30	174	1 884

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма заложен като обезпечения летателни апарати и двигатели към тях по получени заеми към 31 декември 2020 г. Към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет Групата има сключен договор за финансов лизинг за покупка на летателен апарат.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват сгради, машини и оборудване, компютърна техника, транспортни средства, офис обзавеждане и оборудване, разходи за придобиване на нетекущи активи и подобрения на наети активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради	Машини, оборудване, компютри	Транспортни средства	Офис оборудване	Разходи за придобиване	Подобрения на наети активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	280	1 947	661	1 434	28	1 894	6 244
Новопридобити активи	-	7	-	-	20	-	27
Трансфер	-	19	-	1	(20)	-	-
Рекласификация от нематериални активи	-	(3)	-	-	-	-	(3)
Салдо към 31 декември 2020 г.	280	1 970	661	1 435	28	1 894	6 268
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2020 г.	(105)	(1 865)	(661)	(972)	-	(1 894)	(5 497)
Начислена амортизация	(11)	(55)	-	(116)	-	-	(182)
Рекласификация към нематериални активи	-	3	-	-	-	-	3
Салдо към 31 декември 2020 г.	(116)	(1 917)	(661)	(1 088)	-	(1 894)	(5 676)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	164	53	-	347	28	-	592

	Сгради	Машини, оборудване, компютри	Транспортни средства	Офис оборудване	Разходи за придобиване	Подобрения на наети активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2019 г.	280	1 884	661	1 425	28	7 307	11 585
Рекласификация към активи с право на ползване	-	-	-	-	-	(5 375)	(5 375)
Салдо към 1 януари 2019 г. (преизчислено)	280	1 884	661	1 425	28	1 932	6 210
Новопридобити активи	-	-	-	-	71	-	71
Трансфер	-	63	-	9	(71)	-	1
Рекласификация от нематериални активи	-	-	-	-	-	(38)	(38)
Салдо към 31 декември 2019 г.	280	1 947	661	1 434	28	1 894	6 244
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2019 г.	(94)	(1 805)	(657)	(859)	-	(4 661)	(8 076)
Рекласификация към активи с право на ползване	-	-	-	-	-	2 750	2 750
Салдо към 1 януари 2019 г. (преизчислено)	(94)	(1 805)	(657)	(859)	-	(1 911)	(5 326)
Начислена амортизация	(11)	(60)	(4)	(113)	-	-	(188)
Рекласификация към нематериални активи	-	-	-	-	-	17	17
Рекласификация към активи с право на ползване	-	-	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	(105)	(1 865)	(661)	(972)	-	(1 894)	(5 497)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	175	82	-	462	28	-	747

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи, което следва да се погаси през 2021 г.

Към 31.12.2020 г. няма заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по задължения на Групата.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

11. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване на Групата включват летателни апарати, сгради, автомобили, подобрения на наети активи и първоначални разходи, свързани с наети активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Летателни апарати	Автомобили	Сгради	Разходи за придобиване на наети активи	Подобрения на наети активи	Общо активи с право на ползване
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	161 585	-	2 452	4 420	15 568	184 025
Новопридобити активи	106 524	-	-	-	47 001	153 525
Преоценка	99 084	-	-	-	-	99 084
Трансфер	-	403	-	(3 842)	5 725	2 286
Салдо към 31 декември 2020 г.	367 193	403	2 452	578	68 294	438 920
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(32 924)	-	(604)	-	(6 486)	(40 014)
Амортизация	(32 924)	(53)	(604)	-	(21 310)	(54 891)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(65 848)	(53)	(1 208)	-	(27 796)	(94 905)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	301 345	350	1 244	578	40 498	344 015

	Летателни апарати	Сгради	Предплащания, свързани с наети активи	Подобрения на наети активи	Общо активи с право на ползване
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	-	-	-	-
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 16 Лизинг	161 585	2 452	-	9 730	173 767
Салдо към 1 януари след ефект от първоначално прилагане на МСФО 16	161 585	2 452	-	9 730	173 767
Новопридобити	-	-	4 420	5 838	10 258
Салдо към 31 декември 2019 г.	161 585	2 452	4 420	15 568	184 025
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	-	-	-	-
Ефект от първоначално прилагане на МСФО 16 Лизинг	-	-	-	(2 750)	(2 750)
Амортизация	(32 924)	(604)	-	(3 736)	(37 264)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(32 924)	(604)	-	(6 486)	(40 014)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	128 661	1 848	4 420	9 082	144 011

През 2020 г. Групата е сключила три договора за оперативен лизинг с опция за покупка на три самолета в края на срока съответно за всеки от договорите. Придобитите самолети са тип Airbus, A-320. През 2020 г. ръководството на Групата е възприело, че подходящият метод за последваща оценка на активите от група Самолети е по преоценена стойност съгласно изискванията на МСС 16. В резултат на това е била извършена оценка на самолетите и е била определена тяхната справедлива стойност на обща стойност 301 млн. лв. Призната е съответната преоценка за периода в размер на 99 млн. лв. При анализа на справедливите стойности и прехода към модела на преоценената стойност ръководството е достигнало до заключение, че няма необходимост от отчитане на ефекти в сумите за предходни периоди от ретроспективно прилагане на промяната, тъй като балансовите стойности са разумно приближение на техните справедливи стойности.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, преносните стойности на преоценените активи от група Летателни апарати щяха да възлизат на 202 261 хил. лв. (2019 г.: 128 661 хил. лв.). Преоценените стойности включват преоценен резерв преди данъци в размер на 99 084 хил. лв., който не подлежи на разпределение на собствениците на Групата.

Съгласно договор за залог опцията за придобиване на трите самолета е предоставена като обезпечение по задължения на Групата към собственика на Групата.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Първоначалните разходи, свързани с наети активи в размер на 578 хил. лв. към 31.12.2020 г. представляват извършени разходи за основни ремонти, прегледи и поддръжка на наети самолети и/или двигатели и други части на самолети, които покриват цикли на експлоатация за самолетите, по-дълги от една година.

Подобренията на наети активи включват ремонти на наети самолети и/или двигатели и други части на самолети, извършени през предходни отчетни периоди.

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 22. Задълженията по лизингови договори.

Групата е извършила годишния тест за обезценка на нефинансовите активи, включително и на активите с право на ползване като са взети предвид и ефектите на пандемията Covid-19 както и очакванията за темповете на възстановяване. Резултатите показват, че към 31.12.2020 г. балансовата стойност на активите не надвишава тяхната възстановима стойност.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи, хангари и обслужващи пристройки в експлоатация, административни и други сгради, разходи и аванси за придобиване на инвестиционни имоти, които се намират в района на летище София и се държат единствено с инвестиционна цел. Групата има подписани дългосрочни договори за отдаване под наем на съществена част от инвестиционните имоти с Луфтханза Техник София ООД и Ди Ейч Ел България ЕООД. Информацията относно определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти е представена в пояснение 43.2.

	Инвестиционни имоти	Разходи за придобиване на инвестиционни имоти	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2020 г.	161 302	51	161 353
Придобити през периода	-	12	12
Отписани през периода	-	(60)	(60)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(679)	-	(679)
Салдо към 31 декември 2020 г.	160 623	3	160 626

	Инвестиционни имоти	Разходи за придобиване на инвестиционни имоти	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност			
Салдо към 1 януари 2019 г.	157 556	-	157 556
Придобити през периода	-	51	51
Отписани през периода	(27)	-	(27)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	3 773	-	3 773
Салдо към 31 декември 2019 г.	161 302	51	161 353

Реализираните приходи от наем на инвестиционните имоти на Групата са в размер на 12 536 хил. лв. (2019 г.: 12 575 хил. лв.), включени на ред Приходи от лизингови договори в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, а преките оперативни разходи в размер на 172 хил. лв. (2019 г.: 147 хил. лв.) са свързани с такса смет, застраховки, поддръжка и други услуги. През 2020 г. са признати условни наеми в размер на 88 хил.лв.(2019 г.: 51 хил. лв.)

Групата в качеството си на инвеститор и възложител към 31 декември 2020 г. има два успешно приключили инвестиционни проекта, както следва:

- изграждането на проект „Разширение на съществуващите съоръжения за поддръжка и ремонт на самолети за Луфтханза Техник София АД“ (West Wing Project). Проектът се състои от няколко подобекта, като последните два подобекта са въведени в експлоатация през 2018 г., с което приключи успешно изпълнението на инвестиционния проект.
- изграждане на логистична база и административна сграда за Ди Ейч Ел Експрес България ЕООД. Целият проект е завършен и въведен в експлоатация през 2018 г.

Изграждането на проектите е една от стратегическите цели на Групата, които се очаква да бъдат източник на възвръщаемост на вложените инвестиции от страна на акционерите.

През 2020 г. Групата е получила Сертификат Клас А, издаден от Българска агенция за инвестиции, за осъществяване на инвестиционен проект “Разширение на съществуваща база оперирана от Луфтханза Техник София ООД и обособяване на Част 145 "Организация на техническо обслужване". В изпълнение на проекта и съгласно мярката за стимулиране на закона за насърчаване на инвестициите на 16.12.2020 г. е издадена Заповед от областния управител на област София за прехвърляне на право на собственост върху имоти, съгласно която Групата да придобие поземлени имоти с обща площ 27 508 кв. м. на обща стойност 5 719 хил. лв.

Групата не е идентифицирала съществени промени в справедливата стойност на инвестиционните имоти в резултат на Covid-19 пандемията.

Към датата на финансовия отчет справедливата стойност на инвестиционните имоти надвишава тяхната балансова стойност и е в размер на 161 млн. лв. Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата е изчислена на база независима експертна информация от независим външен оценител

Условията в лизинговите споразумения са договорени поотделно за всеки договор и затова всеки договор следва да бъде разгледан самостоятелно. Лизинговите договори не съдържат изискването за спазване на конкретни финансови показатели или други изисквания, освен правото на собственост на лизингодателя.

Съществените лизингови договори са неотменяеми за срок от 8 години и 10 години от началото на лизинга. Бъдещите минимални лизингови постъпления включително за инвестиционните имоти са представени, както следва:

	Минимални лизингови постъпления						
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2020 г.	12 437	12 645	13 006	13 379	13 763	14 647	79 877
31 декември 2019 г.	11 543	11 812	12 088	12 449	12 821	25 099	85 812

Групата има инвестиционни имоти, заложен като обезпечения по свои задължения, както следва:

- инвестиционен имот – сгради, с балансова стойност 26 612 хил. лв. към 31.12.2020 г., заложен като обезпечение по банков заем, получен от Групата на Дружеството майка.
- инвестиционен имот - земя с площ 12 837 кв. м. и изградените върху нея логистична база с административна част, подземен паркинг и 2 броя КПП с обща балансова стойност към 31.12.2020 г. - 12 762 хил. лв. (31.12.2019 г.: 13 205 хил. лв.), заложен като обезпечение по банков кредит, получен от Групата.

През 2017 г. Групата е закупила инвестиционен имот – земя във връзка с изпълнението на инвестиционен проект West Wing. Съгласно условията на договора за покупко-продажба на недвижимия имот Групата е учредила ипотека върху тази земя в полза на Българската държава чрез областния управител на Област София. Балансовата стойност на земята към 31.12.2020 г. възлиза на 771 хил. лв.

13. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват придобити програмни продукти, лицензи, сертификати, права върху собственост и разходи за придобиване на нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти хил. лв.	Лицензи хил. лв.	Права хил. лв.	Разходи за придобиване хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2020 г.	3 207	1 405	127 121	-	131 733
Новопридобити активи, закупени	-	-	-	187	187
Трансфер	184	-	-	(184)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	3 391	1 405	127 121	3	131 920
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2020 г.	(3 149)	(1 361)	(21 117)	-	(25 627)
Амортизация	(47)	(13)	(4 238)	-	(4 298)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(3 196)	(1 374)	(25 355)	-	(29 925)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	195	31	101 766	3	101 995
	Програмни продукти хил. лв.	Лицензи хил. лв.	Права хил. лв.	Разходи за придобиване хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	3 132	1 341	127 121	-	131 594
Новопридобити активи, закупени	-	9	-	91	100
Трансфер	75	16	-	(91)	-
Рекласификация от дълготрайни активи	-	38	-	-	38
Салдо към 31 декември 2019 г.	3 207	1 404	127 121	-	131 732
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019 г.	(3 101)	(1 331)	(16 879)	-	(21 311)
Рекласификация от Имоти, машины и съоръжения	-	(17)	-	-	(17)
Амортизация	(48)	(13)	(4 238)	-	(4 299)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(3 149)	(1 361)	(21 117)	-	(25 627)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	58	43	106 004	-	106 105

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Няма заложен нематериални активи във връзка със задължения на Групата.

Групата определя възстановимата стойност на нематериалните си активи на база очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци. Тези изчисления се базират на значителни преценки на ръководството на Групата при редица предположения, допускания и бъдещи събития. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на

Групата през следващи отчетни периоди. Както е оповестено в пояснение 4.17 и 4.27.1 Дружеството е извършило годишния тест за обезценка на нематериалните активи, като са взети предвид несигурностите, причинени от Covid-19 пандемията. Резултатите показват, че възстановимата стойност на нематериалните активи е близка до тяхната балансова стойност и не са признати разходи за обезценка за периода.

Най-значимите програмни продукти на Групата са свързани със системи за планиране и управление на полети (Netline), система за управлението на натоварването на полети (Amadeus Altea Inventory), система за управление на приходите (Amadeus Revenue Management), резервационна система (Amadeus Reservation).

14. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории финансовите активи:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Предоставени заеми и депозити	5 564	4 743
Коректив от очаквани кредитни загуби	(1 300)	(700)
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
Неборсови капиталови инструменти	10 420	28 420
	14 684	32 463

Дълговите инструменти по амортизирана стойност представляват предоставени заеми, включващи вземания по главница и лихва. Падежът на тези финансови активи настъпва след 2021 г. и са при лихвени проценти между 5% и 9%.

Равнението на очакваните кредитни загуби е както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	700	-
Очаквани кредитни загуби за предоставени заеми	600	700
Салдо към 31 декември	1 300	700

Групата притежава дяловете и акции на две юридически лица, които не се търгуват на публична фондова борса. Групата няма права върху променливата възвръщаемост от едно от дружествата и то е класифицирано като финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с МСФО 9.

Към 31 декември 2020 г. справедливата стойност на капиталовите инструменти е определена с оценки от независими лицензирани оценители.

15. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи и пасиви	1 януари 2020 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	31 декември 2020 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Амортизация на материални и нематериални активи	(662)	417	-	55
Преоценка на нефинансови активи	-	-	9 908	9 908
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	2 519	507	-	3 026
Текущи активи	-	-	-	-
Обезценка на търговски вземания	(980)	(221)	-	(1 201)
Нетекущи пасиви	-	-	-	-
Пенсионни задължения към персонала	(73)	-	-	(73)
Текущи пасиви	-	-	-	-
Други задължения	(221)	139	-	(82)
Пенсионни задължения към персонала	(17)	14	-	(3)
Други задължения към персонала	(152)	83	-	(69)
Данъчни загуби	(3 568)	(2 350)	-	(5 918)
	(3 154)	(1 411)	9 908	5 343
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(5 673)			(7 346)
Отсрочени данъчни пасиви	2 519			12 689

Отсрочените данъци за сравнителния период 2019 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи и пасиви	1 януари 2019 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	31 декември 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Амортизация на материални и нематериални активи	(261)	(401)	-	(662)
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	1 533	986	-	2 519
Текущи активи	-	-	-	-
Обезценка на търговски вземания	(142)	(838)	-	(980)
Нетекущи пасиви	-	-	-	-
Пенсионни задължения към персонала	(73)	-	-	(73)
Текущи пасиви	-	-	-	-
Други задължения	(179)	(42)	-	(221)
Пенсионни задължения към персонала	(19)	(10)	12	(17)
Други задължения към персонала	(123)	(29)	-	(152)
Данъчни загуби	(3 878)	310	-	(3 568)
	(3 142)	(24)	12	(3 154)
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(4 675)			(5 673)
Отсрочени данъчни пасиви	1 533			2 519

Всички отсрочени данъци са отчетени по пасивния метод, като е използвана приложимата действаща данъчна ставка от 10%, която ставка се очаква да действа и към момента на обратно проявление на отсрочените данъци. Пояснение 35 предоставя допълнителна информация във връзка с разходите за данъци на Групата.

16. Материални запаси и резервни части за самолети

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Резервни части за самолети	5 808	5 952
Стоки	155	234
Посуда за кетъринг	91	93
Кетъринг	45	54
Гориво за самолети	35	43
Гориво и смазочни материали	24	16
Други	45	12
	6 203	6 404

Към 31 декември 2020 г. Групата е извършила анализ на нетната реализируема стойност на своите материални запаси от външни или вътрешни източници на информация. Поради това не е отчетена обезценка на материалните запаси. При определянето на нетната продажна цена на материалните запаси ръководството използва възможно най-надеждната информация, която е налична към момента на извършване на преценката.

Резервните части за самолети на стойност 5 808 хил. лв. (2019 г: 5 952 хил. лв.) включват агрегати, блокове, сигнализатори, колектори, цилиндри, компенсатори, датчици, контактори и други подобни.

В резултат на годишния преглед на нетната реализируема стойност на материалните запаси, в това число и на резервните части за самолети, на базата на външни и вътрешни източници на информация, ръководството на Групата е направило преценка, че не са налице данни и обстоятелства, които да показват, че себестойността им превишава тяхната нетна реализируема стойност. Тази преценка се базира на анализа на колебанията в продажните цени на материални запаси със сходно предназначение.

Като обезпечение по получен банков заем за оборотни средства, са заложили стоки на Групата с балансова стойност към 31 декември 2020 г. в размер на 152 хил. лв. (2019 г. 230 хил. лв.), пояснение 23.

17. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди са класифицирани в следните категории:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Предоставени заеми	14 634	18 863
Капиталови инструменти, оценявани през друг всеобхватен доход		
Неборсови капиталови инструменти	18 000	-
	32 634	18 863

Към 31.12.2020 г. Групата няма заложили краткосрочни финансови активи.

17.1 Дългови инструменти по амортизирана стойност

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Балансова стойност (амортизирана стойност):		
Предоставени заеми	20 466	23 698
Обезценка	(5 832)	(4 835)
Балансова стойност	14 634	18 863

Краткосрочните заеми са предоставени при годишни лихвени равнища от 2% до 6.5% в зависимост от срочността на кредита. Срокът на погасяване е до 31 декември 2021 г. Заемите са без обезпечения. Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност съответства на тяхната справедлива стойност.

Коректив от очаквани загуби	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	4 835	-
Рекласификация	-	600
Начислена обезценка	997	4 235
Салдо към 31 декември	5 832	4 835

17.2 Капиталови инструменти, оценявани през друг всеобхватен доход

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Капиталови инструменти, оценявани през друг всеобхватен доход		
Дялове	18 000	-
	18 000	-

Групата притежава дяловете и акции на юридическо лице, които не се търгуват на публична фондова борса. Групата няма права върху променливата възвръщаемост от дружествата и то е класифицирано като финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с МСФО 9. Към 31.12.2019 г. инвестицията е била класифицирана като дългосрочна, като към 31.12.2020 г. е била рекласифицирана като краткосрочна.

Извършена е оценка на справедливата стойност на участието на Групата в собствения капитал на дружеството от независим лицензиран оценител към края на всеки отчетен период. Резултатите показват, че справедливата стойност е близко приближение на балансовата стойност на инвестицията към 31.12.2020 г., която е нейната цената на придобиване.

18. Търговски и други финансови вземания

	2020	2019	01.01.2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
		<i>преизчислен</i>	<i>преизчислен</i>
Търговски и други вземания, брутно	14 633	28 306	22 620
Обезценка	(657)	(486)	(383)
Търговски и други вземания, нетно	13 976	27 820	22 237

Всички вземания са краткосрочни. Балансовата стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на тяхната справедлива стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение и за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Не са установени индикации за признаване на обезценка.

Другите финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение и за тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Някои вземания са били обезценени на индивидуална база и съответната обезценка в размер на 171 хил. лв. (2019 г.: 103 хил. лв. след корекцията на грешка за отписани вземания, за които е била призната загуба от обезценка в размер на 1 851 хил. лв.) е призната в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за обезценка на финансови активи“. Обезценените вземания са от контрагенти, с които Групата има съдебни спорове.

Изменението в обезценката на търговските и други финансови вземания може да бъде представено по следния начин:

	2020	2019	01.01.2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
		<i>преизчислен</i>	<i>преизчислен</i>
Салдо към 1 януари	486	383	375
Начислена обезценка	171	103	59 322
Отписани суми (несъбираеми)	-	-	(59 314)
Салдо към 31 декември	657	486	383

Търговските и други вземания към 31 декември са както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил.лв. <i>преизчислен</i>	01.01.2019 хил. лв. <i>преизчислен</i>
Търговски вземания			
Вземания по договори за оперативен лизинг на самолети	-	8 694	291
Вземания по продажби на билети от представителства и BSP агенти в чужбина	2 383	4 002	3 951
Директни продажби на билети в страната и чужбина	306	1 212	1 479
Вземания по договори за оперативен лизинг на сгради и прилежащо оборудване	534	617	605
Вземания по чартъри	25	564	558
Продажби на карго и поща	95	187	162
Други търговски вземания	3 987	3 436	3 137
Други вземания			
Присъдени и съдебни вземания	263	334	315
Предоставени гаранции	1 833	2 288	2 440
Вземания по финансиране	544	-	-
Други	4 663	6 972	9 682
Обезценка на търговски и други финансови вземания	(657)	(486)	(383)
	13 976	27 820	22 237

Търговските вземания са дължими в срок от 60 дни и не съдържат ефективна лихва. Всички търговски вземания са изложени на кредитен риск, но за съществена част от тях се счита, че той не е висок.

Като член на международната организация ИАТА (IATA), Групата използва и системата за разплащания между агентите и авиокомпаниите – Billing and Settlement Plan (BSP). Това е централизирана система, предназначена за осигуряване на потока от информация и ресурси между туроператорите и агентите и авиокомпаниите. Системата се поддържа от ИАТА.

Вземанията от продажби на самолетни билети от туристически агенти и събрани от ИАТА чрез системата BSP възникват във връзка с продадени билети от агенти и представители на територията на съответната държава, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпил падежа на плащане.

Ръководството на Групата не идентифицира специфичен кредитен риск, тъй като търговските вземания се състоят от голям брой отделни клиенти.

Част от другите вземания в размер на 4 663 хил. лв. (2019 г.: 6 972 хил. лв.) представляват вземания по префактурирани разходи, вземания за установени липси и начети на материално-отговорни лица, рекламации и други.

Значителното намаление на търговските вземания към 31.12.2020 г. спрямо 31.12.2019 г. се дължи основно на липсата на договори за отдаване на самолети под наем на други авиокомпани/оператори в резултат на пандемията Covid-19. Свивът на авиационната индустрия и ограничението при търсене на авиоуслуги е довело до този спад за Дружеството.

Вземания по финансиране за безвъзмездни средства в размер на 544 хил. лв. са свързани с правителствените програми за подпомагане на бизнеса от отрицателните въздействия на Covid-19 пандемията. От средата на 2020 г. Дружеството е кандидатствало по „Мярка 60/40“ по реда на ПМС № 151 от 03.07.2020 г. за подпомагане на работодателите за запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение. Компенсациите от страна на държавата са в размер на 60 % от размера на осигурителния доход и осигурителните вноски за сметка на работодателя. Посочените безвъзмездни средства в размер на 544 хил. лв. са получени през 2021 г.

Получено е и безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г, проект на Агенцията по заетостта BG05M9OP001-1.104-001 „Краткосрочна подкрепа за заетост в отговор на пандемията от Covid-19“, чиято цел е да се предостави подкрепа на предприятия, чиято икономическа дейност е директно засегната от неблагоприятното въздействие на наложилото се в страната извънредно положение, в предприятията, осъществяващи икономическите дейности в съответните сектори, един от които е транспортния сектор.

Общият размер на одобрената сума за финансиране е на стойност 1 601 хил. лв. представени на ред Други приходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата, като от тях получени през 2020 г. са 1 057 хил. лв.

През отчетната 2020 г. специфичният кредитен риск е основно свързан със затрудненото финансово положение на всички компании, опериращи в авиацията и съпътстващите я услуги.

19. Предплащания и други активи

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Авансови суми по договори за лизинг на самолети	3 553	-
Предплатени разходи	1 703	2 059
Авансови суми за закупуване на резервни части	639	1 366
Авансови суми за кацане и обслужване на самолети	219	488
Други	82	67
	6 196	3 980

Предплатените разходи към 31 декември 2020 в размер на 1 703 хил. лв. представляват основно платени застрахователни премии за самолети и други активи, разходи за техническа документация и комисионни.

20. Пари и парични еквиваленти

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Парични средства в брой и в банки:		
- Евро	735	371
- щатски долари	69	32
- български лева	1 197	95
- руски рубли	7	72
- британски лири	19	218
- други	149	160
Обезценка	(72)	-
Парични средства в брой и банкови сметки	2 104	948
- Блокирани парични средства		
- български лева	816	5 692
- долари	14 147	14 821
- евро	166	264
Блокирани парични средства	15 129	20 777
Общо пари и парични еквиваленти	17 233	21 725

Блокираните парични средства, включват:

- Парични средства, гарантиращи договори за оперативен лизинг на самолети в размер на 12 544 хил. лв. (2019 г.: 13 071 хил. лв.);
- Депозити, в размер на 714 хил. лв. (2019 г.: 5 687 хил. лв.) предоставени като обезпечение по договор за банков кредит, пояснение 23;
- Парични средства, които служат за обезпечаване на търговски задължения или задължения по получени банкови заеми, възлизат на 85 хил. евро, 999 хил. щатски долара и 102 хил. лв.

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. През 2020 г. Групата е начислила очаквани кредитни загуби в размер на 72 хил. лв. по отношение на парични средства в банки.

21. Собствен капитал

21.1 Акционерен капитал

Акционерният капитал на Дружеството майка се състои от 30 881 106 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството. Едноличен собственик на акционерния капитал на Дружеството майка е Химимпорт АД.

През отчетните периоди не са издавани нови акции, нито има случаи на обезсилване на акции.

21.2 Резерви

Резервите на Групата са както следва:

	Законови резерви	Резерви за увеличение на капитала	Резерв от преоценка на финансови активи	Преоценки по планове с дефинирани доходи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	3 088	186 045	-	520	189 653
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	-	(189)	(189)
Промяна в справедливата стойност на капиталови инструменти	-	-	(682)	-	(682)
Салдо към 31 декември 2019 г.	3 088	186 045	(682)	331	188 782
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	-	503	503
Бизнес комбинации	-	-	(9)	-	(9)
Салдо към 31 декември 2020 г.	3 088	186 045	(691)	834	189 276

Законовите резерви към 31 декември 2020 г. на стойност 3 088 хил. лв. (2019 г.: 3 088 хил. лв.) са формирани по реда на действащото търговско законодателство. Другите резерви към 31 декември 2020 г., в размер на 186 045 хил. лв., се отнасят до вноски на едноличния акционер.

21.3 Преоценъчен резерв

През отчетния период Дружеството е възприело, че активите от групата на летателни апарати (самолети) ще бъдат последващо отчитани по преоценена стойност.

Резервът от преоценка на нефинансови активи е ефект от извършена оценка от външен независим оценител, при която е установено, че справедливата стойност на самолетите (включително активи с право на ползване) надвишава балансовата им стойност към датата на оценката с 99 084 хил. лв. Отчетен е и данъчен ефект при използвана ставка от 10 % и е признат отсрочен данъчен пасив в размер на 9 908 хил. лв. Формиран е преоценъчен резерв на стойност 89 176 хил. лв. към 31.12.2020 г. Преоценената стойност на самолетите към предходните отчетни периоди е максимално близко приближение на тяхната балансова стойност.

Детайлна информация за преоценените активи е представена в пояснения 11.

22. Задължения по лизингови договори

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	158 936	100 953
Задължения по лизингови договори – текуща част	36 486	33 068
Задължения по лизингови договори	195 422	134 021

Основната дейност на Групата се осъществява посредством самолети, които са наети по договори за оперативен лизинг. Всички договори са разгледани в светлината на МСФО 16 в сила от 01.01.2019 г. и са признати съответните активи с право на ползване и свързаните с тях задължения по лизинг. Детайлна информация за групите активи с право на ползване е представена в пояснение 11.

С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата), се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на летателни апарати, помещения и автомобили Групата трябва да поддържа наетите активи в добро състояние и да ги върне в първоначалното им състояние или съгласно договорени изисквания след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите активи и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	43 793	41 994	32 189	23 726	23 508	65 625	230 835
Финансови разходи	(7 307)	(7 211)	(5 573)	(4 489)	(3 505)	(7 328)	(35 413)
Нетна настояща стойност	36 486	34 783	26 616	19 237	20 003	58 297	195 422

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	Общо
	година	години	години	години	години	години	
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания	39 064	37 294	30 115	19 433	10 191	15 405	151 502
Финансови разходи	(5 996)	(4 323)	(2 839)	(1 597)	(989)	(1 737)	(17 481)
Нетна настояща стойност	33 068	32 971	27 276	17 836	9 202	13 668	134 021

Групата е договорила отстъпки със своите лизингодатели за по-голямата част от наетите си активи (самолети и офис площи) в резултат на тежкото въздействие на пандемията Covid-19 през годината. Групата прилага практическото улеснение за свързаните с Covid-19 отсрочване на наемите във връзка с лизинговите договори на самолети и намаление на наемите на офис площи през периода на въведеното извънредно положение във връзка с Covid-19. Групата продължава да отчита намаленията на сумите, свързани с лизинг на самолети и офис площи, съгласно други приложими насоки в МСФО 16. Сумата, призната в печалбата или загубата за периода, която отразява промените в лизинговите плащания, произтичащи от намаления на наемите, свързани с Covid-19, към които Групата е приложила практическото улеснение, е в размер на 4 хил. лв.

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Лизингови плащания, които не отговарят на условията за признаване на задължение, са отчетени в печалбата или загубата за периода и представени в пояснение 31 Разходи за външни услуги.

Към 31 декември 2020 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 133 хил. лв.

Разходите за променливи лизингови плащания, които не се признават като задължения по лизингови договори, включват наеми и разходи за мейнтенанс, базирани на количествени нефинансови показатели от използването на базовия актив.

Разходите за лихви по лизингови договори, включени във финансовите разходи за годината, приключваща на 31 декември 2020 са 5 933 хил. лв. (2019: 7 969 хил. лв.).

Общият изходящ паричен поток за лизингови договори за годината, приключваща на 31 декември 2020 г. е 19 640 хил. лв. (2019: 38 005 хил. лв.).

23. Получени заеми и други финансови задължения

Заемите включват следните финансови пасиви, отчетани по амортизирана стойност:

	Текущи		Нетекущи	
	2020	2019	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Облигационен заем	3 000	-	12 000	15 000
Задължения по договори за изкупени вземания	-	8 895	28 168	14 909
Банкови заеми	32 919	20 806	68 546	74 974
Търговски заеми	11 097	2 650	-	-
Общо балансова стойност	47 016	32 351	108 714	104 883

Облигационен заем

Облигационният заем на предприятието майка на Групата представлява емисия от обикновени, безналични, поименни, лихвоносни, необезпечени, неконвертируеми облигации, издадена от Дружеството, с обща номинална стойност 15 000 хил. лв., регистрирана за търговия на БФБ АД от 9 септември 2019 г. Номиналната стойност на една облигация е 1 хил. лв., с ISIN код BG2100018188. Датата на падеж на емисията е 28.12.2025 г., а първото плащане на главница от поредица от десет шестмесечни плащания е с падеж 28.06.2021 г. Лихвата е в размер на 3.6% на годишна база, с лихвени плащания, дължими на шест месеца. През 2020 г. в резултат на Covid-19 пандемията Групата не е имала затруднения при обслужване на задълженията си по облигационния заем като лихвите са изплащани на падежните дати.

Банкови заеми

Към 31.12.2020 г. Групата има сключени следните договори за банкови заеми:

- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г. За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г. Групата е договорила с банката кредитор 6 месечен гратисен период за изплащане на лихви за 2020 г. в размер на 174 хил. лв. Тези лихви следва да се изплатят до 20.03.2021 г.
- Групата има договор за първи банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 78 233 хил. лв., който е усвоен на 3 основни транша. С усвояния кредит са рефинансирани два банкови заема към друга банка и е финансиран инвестиционен проект на Групата. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %.
Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, всички вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с едно от асоциираните дружества за Групата, в качеството му на наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата. В полза на Групата има издадена корпоративна гаранция от чуждестранно юридическо лице
- Групата е страна и по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Стойността на отпуснатия кредит е в размер на 12 713 хил. лв., като усвоената сума през 2017 г. е в размер на 12 021 хил. лв. През 2019 г. е усвоена останалата сума по кредита 692 хил. лв.. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Падежът на заема е 30.09.2028 г.
Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател. Солидарен длъжник по договора за заем е Дружеството майка на Групата.
- Групата е страна по договор за банков кредит за предоставяне на оборотни средства със срок на погасяване 01.02.2021 г. Дължимата главница по посочения кредит към 31.12.2020 г. е в размер на 279 хил. лв, изцяло разпределена като краткосрочна част. Годишният лихвен процент в размер на базовия лихвен процент на банката плюс договорна надбавка 1.7 пункта се дължи върху усвоената част от отпуснатия заем. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог на вземания на трета страна по договор за наем на „Хангар с олекотена конструкция (ХОК)“ и свързващ коридор, находящи се в гр. София, район Слатина, Летище София.

5. Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт, сключен на 01.08.2018 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.08.2021 г. Годишният лихвен процент е в размер на базовия лихвен процент на банката плюс договорна надбавка 1.7 пункта. Заемът е обезпечен със залог на вземания по разплащателни сметки в банката-кредитор и особен залог върху стоки, предназначени за безмитно валутна търговия на борда на самолетите и/или в специализирания магазин. Общата стойност на стоките е до 220 хил. лв.
6. Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт, сключен на 25.09.2020 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.09.2023 г. Годишният лихвен процент е в размер на базовия лихвен процент на банката плюс договорна надбавка 1.3 пункта. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания по сметките „България Ер“ АД, открити в банката-кредитор.
7. Групата има сключени 5 договора за банков кредити с цел оборотни средства със срок на погасяване 31.10.2022 г., 31.01.2021 г., 31.03.2022 г. и два кредита със срок 30.12.2021 г. Годишният лихвен процент по заемите е в размер на 3% и 4% на договора за кредит, сключен през 2020 г. плюс 3 мес. Euribor, но не по-малко от 4%. Заемите са обезпечени със залог на вземания по договори за обществени поръчки за осигуряване на самолетни билети, за вземания по BSP постъпления, на вземания по договори на трети страни, както и с договори за поръчителство, сключени с Дружеството майка на Групата.
8. На 03.01.2020 г. Групата е получила кредит-овърдрафт от търговска банка в размер на 2 млн. лв. Договорения кредит е със срок на погасяване 30.04.2020 г. На 24.04.2020 година е сключен Анекс към основния договор, с който двете страни се договорят, че последната дължима вноска в размер на 1 млн. лв. ще бъде погасена на 30.09.2020 г. вместо на 30.04.2020 г. Необходимостта от подписване на анекс възниква от настъпили затруднения вследствие на наложени мерки във връзка с Covid-19. Предоговарянето е по реда на одобрения от БНБ Ред за отсрочване и учредяване на изискуеми задължения към банки и дъщерни им дружества – финансови институции във връзка с въведеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание на Република България извънредно положение, произтичащо от пандемия от Covid-19. Кредитът е погасен на 30.09.2020 г.

Задължения по договори за изкупени вземания

Групата има възникнали задължения във връзка с договори за изкупени вземания. Посочените суми са необезпечени и неолихвяеми. Сумата в размер на 14 415 хил. лв. е предмет на търговско-правен спор.

Търговски заеми

Задълженията по търговските заеми на Групата са по три необезпечени заема с падеж до една година с лихвен процент между 3% и 5%. Заемите са с падежни дати през 2021 г.

24. Персонал

24.1 Разходи за персонала

Разходите за персонала включват:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за заплати	(9 759)	(14 263)
Разходи за социални осигуровки	(1 611)	(2 388)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(1 844)	(362)
Неизползван отпуск	148	(276)
Провизии за пенсии	778	(85)
	(12 288)	(17 374)

24.2 Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългосрочни		
Провизии за пенсиониране	541	857
Дългосрочни пенсионни задължения към персонала	541	857

Краткосрочни

Задължения за заплати към персонала	641	1 748
-------------------------------------	-----	-------

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по неизползвани отпуски на персонала	596	1 354
Задължения за социални осигуровки	522	681
Провизии за пенсиониране	66	386
Краткосрочни пенсионни и други задължения към персонала	1 825	4 169

Краткосрочната част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Групата и осигуровки, които следва да бъдат уредени през 2021 г.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

В съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ и действащия в страната Кодекс на труда, Групата е начислила провизии за пенсии на свои служители. Провизията е изчислена от външен актюер и отразява фактори като възраст за пенсиониране за съответната категория служители, възнаграждението на съответните служители към 31 декември 2020 г., очакван брой години до настъпване на пенсионната възраст и други.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Провизии в началото на периода	1 243	922
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	(375)	350
Дисконтиране	12	14
Изплатени обезщетения на персонала	(273)	(43)
	607	1 243

Провизиите са начислени с очакване служителите да продължат да бъдат служители на Групата към момента на настъпване на съответната възраст за пенсиониране. В зависимост от момента на настъпване на задължението за изплащане на провизиите за пенсии, те са разделени на краткосрочна част (до 1 година) и дългосрочна част (над 1 година).

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи на Групата могат да бъдат равнени със сумите, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние за всеки от разглежданите отчетни периоди, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	1 243	922
Разходи за текущ трудов стаж	128	149
Разходи за лихви	12	14
Актюерски печалби/(загуби)	(503)	201
Изплатени доходи	(273)	(43)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	607	1 243

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2020	2019
Дисконтов процент	1%	1,50%
Очакван процент на увеличение на заплатите	1%	1%
Възраст за придобиване право на пенсия за мъже	64 г.	64 г.
Възраст за придобиване право на пенсия за жени	61 г.	61 г.
Средно очакван оставащ трудов стаж на наетите лица	25 г.	25 г.

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюер. Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани

доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани приходи на Групата, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(128)	(149)
Разходи за лихви	(12)	(14)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(140)	(163)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Разходите за лихви са включени в консолидиранния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 34).

Общата сума на разходите по планове с дефинирани приходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Актьорски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	(503)	201
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	(503)	201

На базата на минал опит Групата очаква да плати вноски по плана за дефинирани приходи за 2021 г. в размер на 66 хил. лв. Средно претеглената продължителност на задължението за изплащане на дефинирани приходи към 31 декември 2020 г. е 5 години (2019 г.: 5 години).

Значимите актьорски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани приходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актьорски предположения върху задълженията по планове с дефинирани приходи към 31 декември 2020 г.:

Промени в значими актьорски предположения	Увеличение с	Намаление с
Дисконтов процент	0.25 %	0.25 %
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани приходи в хил. лв.	(11)	11
Процент на увеличение на заплатите	1%	1%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани приходи в хил. лв.	(42)	48
Средна продължителност на живота	1 година	1 година
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани приходи в хил. лв.	(7)	6
Процент на текучество на персонала	1%	1%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани приходи в хил. лв.	44	(43)

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани приходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

25. Търговски задължения

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългосрочни		
Търговски задължения	258	299
Общо дългосрочни търговски задължения	<u>258</u>	<u>299</u>
Краткосрочни		
Задължения към доставчици и други кредитори	73 372	67 620
Общо краткосрочни търговски задължения	<u>73 372</u>	<u>67 620</u>
Общо търговски задължения	<u><u>73 630</u></u>	<u><u>67 919</u></u>

В дългосрочните търговски задължения са включени Отсрочените приходи на Групата, които са свързани с авансово получени суми, свързани с извършени подобрения на отдадените активи от страна на наемодателя в размер на 258 хил. лв. (2019 г.: 299 хил. лв.). Отсрочените приходи се признават на системна (линейна) база за срок от 10 години.

Краткосрочни търговски задължения по видове към 31 декември са представени както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения, свързани с кацане и обслужване в летищни зони	25 773	30 288
Задължения по лизингови договори и краткосрочни договори за оперативен лизинг, падежирали	16 922	10 301
Задължения за авиационно гориво	4 314	5 594
Задължения по други получени услуги	7 798	6 495
Получени аванси за продажба на нетекущи активи	7 790	-
Задължения, свързани с аеронавигационно обслужване	4 485	5 076
Доставки на резервни части	2 238	4 258
Задължения по договори за строителство	1 218	1 578
Кетъринг доставки и услуги	552	998
Други търговски задължения	2 282	3 032
	<u>73 372</u>	<u>67 620</u>

За краткосрочните търговски и други задължения не са представени справедливи стойности, тъй като поради краткосрочния им характер, ръководството на Групата счита, че стойностите, по които те са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, отразяват тяхната справедлива стойност.

26. Провизии

В изпълнение на изискванията на Директива 2008/101/ЕО на Европейския парламент и Съвета, Групата, в качеството си на авиационен оператор, е задължена да заделя провизии във връзка с намаляване на вредното въздействие върху околната среда в резултат на извършваните авиационни дейности.

Задължението на Групата за закупуване на квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността в единната Европейска схема за търговия с емисии на парникови газове (ЕСТЕ) възлиза на 639 хил. лв. към 31 декември 2020 г.

За да покрие задължението си за 2020 г., в срок до 30ти април 2021 г., Групата трябва да придобие допълнително 11 283 броя квоти за отделените през периода въглеродни емисии на обща стойност 639 хил. лв., изчислена на база борсовите индекси за търговия с подобни квоти в края на периода. Тази преценка на ръководството е подкрепена от Годишен доклад за емисии на парникови газове и данни за тонкилометри за 2020 г., верифициран от акредитиран за целта експерт.

Балансовата стойност на провизията за емисия на квоти за CO₂, е както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Текуща		
Балансова стойност към 1 януари	1 966	1 534
Начислени провизии	639	1 966

Използвани суми	(1 966)	(1 534)
Балансова стойност към 31 декември	639	1 966

27. Други задължения

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Продадени билети – пасиви по договори с клиенти	18 662	20 121
Гаранции от агенти за продажба на самолетни билети и други подобни гаранции	4 073	2 201
Отсрочени приходи в обхвата на МСФО 16	183	2 905
Данъчни задължения, различни от данъци върху дохода	1 105	939
Авансово платени суми от клиенти за продажба на билети	960	798
Други	-	219
	24 983	27 183

Задълженията по продадени билети в размер на 18 662 хил. лв. (2019 г.: 20 121 хил. лв.) представляват извършени продажби на самолетни билети, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпило фактическо предоставяне на услугата чрез извършване на превоза. Съгласно МСФО 15 тези суми се третираат като пасиви по договори с клиенти.

28. Приходи от полетна дейност

Приходите от извършените полети, както и съпътстващите ги дейности, които се признават с течение на времето, са както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Международни редовни полети	83 385	159 385
Международни чартърни полети	8 361	82 525
Вътрешни редовни полети	9 751	19 233
Приходи от билети и такси с изтекла валидност	3 914	3 698
Такси за издаване на билет	1 183	1 844
	106 594	266 685

Приходите от извършени полети включват извършване на услуги за международни и вътрешни редовни полети, международни чартърни полети и други услуги, свързани с извършването на полета. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задълженията за изпълнение и признава приходите с течение на времето. Приходите от извършени полети се признават при реалното извършване на полета.

Цената на услугите за извършване на полети може да се определи като фиксирано възнаграждение. Цената на самолетните билети включва следните компоненти:

- цената на превоза - както на пътника, така и на различно количество багаж в зависимост от приложената тарифа, храна на борда, застраховка;
- летищни такси;
- горивна такса.

Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени.

Пандемията от Covid-19 оказва значително отрицателно икономическо въздействие върху авиацията. Ефектът от пандемията е, че бизнес трафикът изцяло спира. Това се отрази на дестинациите, ползвани основно за бизнес пътувания преди пандемията. Този спад в търсенето наложи да бъдат драстично намалени или дори преустановени за определен период от време седмичните честоти на полетите ни до Брюксел, Берлин, Франкфурт и др., Наложено се някои от полетите да бъдат спрени поради липсата на трафик. Туристическият трафик от своя страна е намалял с над 80%, постоянните забрани за туристически пътувания и изискванията, на които пътниците не винаги могат да отговорят са основна причина за това. Единствените пътуващи в условията на пандемия са моряците, етническият трафик, хората посещаващи близки и роднини и пътуващите по крайна необходимост.

Всичко това наложи редуциране на 50% от полетната програма за 2020 г. спрямо 2019 г. за България Ер и съответно отчитане на драстичен спад в приходите от основната дейност.

През 2020 г. са изпълнени 3 133 полета спрямо през 6 376 през 2019 г. Някои основни дестинации за бизнес пътувания, като Брюксел, Берлин, Франкфурт, Амстердам и Париж намалиха значително пътничкопотока, поради което се наложи масово редуциране на полети, въпреки че от самото обявяване на пандемията от Covid-19, авиокомпанията се стреми да минимизира отменените полети.

Приходите от международни редовни полети на Групата са генерирани по следните линии:

Линия	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
София – Амстердам – София	17 282	19 016
София – Париж – София	10 627	16 824
София – Брюксел – София	3 880	12 834
София – Лондон – София	9 707	13 433
София – Мадрид – София	3 698	10 190
Други международни линии	38 191	87 088
	83 385	159 385

Причината за спада на приходите са налаганите и постоянно променящите се изисквания и рестрикции, във връзка с ограничение разпространението на Covid-19. Това се отнася както за входящия, така и за изходящия поток от пътници. Пандемията от Covid-19 има изключително голям и негативен ефект на пътничкопотока и търсенето на пътническия авиационен превоз.

Поради същите причини и чартърната програма през 2020 г. беше сравнително слабо изразена като обем и приходи спрямо 2019 г. Промени се структурата на чартърната дейност. След анулиране на заявените чартърни полети по сключените договори за традиционните пазари като Русия и Израел, Дружеството изпълняваше единични полети, заявени от външно-търговски организации за превоз на работници зад граница. При чартърната програма статистиката е много показателна за влиянието на Covid-19 върху авиацията. За сезон лято 2020 България Ер има изпълнени едва 8% от планираната чартърна програма.

Чартърните полети до Нигерия и Китай формират 22% от приходите по дейността., следвани от полетите до Русия-10%, до Израел – 8% и други държави с по-нисък процент принос Дания (1.54%), Турция (1.54%), Малдиви (1.42%).

Чартърна дестинация	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Нигерия	1 029	-
Китай	797	-
Русия	866	27 338
Израел	653	16 197
Полша	45	11 572
Словакия	-	9 357
Дания	129	4 795
Малдиви	119	-
Гърция	62	1 751
Испания	99	811
Турция	129	775
Други	4 433	9 929
	8 361	82 525

Вътрешните редовни полети генерират приходи по линиите София-Варна-София, София-Варна-Бургас и София-Бургас-София.

Линия	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
София – Варна – София	8 827	17 688
София – Бургас – София	566	542
Други комбинирани вътрешни полети	358	1 003
	9 751	19 233

За 2020 авиокомпанията отчита значително по-висок процент на пътниците, които не са се явили за полета си. Статистиката показва, че ако през 2019 има средно между 3-5 неявили се пътници на полет, то през 2020 вече са между 20-30 пътника на полет. Това прави изключително трудно прогнозирането на

приходите на полетите. Причините са основно рестрикциите, които се въвеждат на местно ниво, целящи да ограничат разпространението на Covid-19.

29. Други приходи

Като други приходи, Групата класифицира всички други приходи, различни от приходите по извършени полети. Те възникват както по договори с клиенти, включително и договори за наеми на самолети и други активи, така и по договори и транзакции, които са извън обхвата на МСФО 15 и МСФО 16 (за 2019 г. приложим МСС 17).

	2020	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи по договори с клиенти съгласно МСФО 15		
Глоби и неустойки	2 457	3 699
Приходи от реклама	564	650
Приходи от комисионни	464	979
Приходи от продажба на стоки	380	867
Консултантски, технически, телекомуникационни и транспортни услуги	253	110
Приходи от продажба на материали	47	41
Други	3 132	2 857
	7 297	9 203
Други приходи извън обхвата на МСФО 15		
Възстановени суми по предплатени разходи за ремонт и поддръжка на самолети (мейнтенанс резерв)	34 283	9 566
Приходи от финансираня	1 601	-
Отписани задължения към доставчици	957	2 023
Застрахователни обезщетения	87	-
Приходи от отписани задължения по съдебни дела, присъдени в полза на Групата	-	8 281
Други	888	35
	45 113	29 108

Приходите, признати по договори с клиенти съгласно МСФО 15 от гледна точка на момента на признаването им, са както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи, признати с течение на времето		
Глоби и неустойки	2 457	3 699
Приходи от реклама	564	650
Приходи от комисионни	464	979
Консултантски, технически, телекомуникационни и транспортни услуги	253	110
Други услуги	3 132	2 857
Приходи, признати към определен момент		
Приходи от продажба на стоки	380	867
Приходи от продажба на материали	47	41
	7 297	9 203

Приходите от глоби и неустойки на стойност са свързани с неизпълнения на договорните условия от страна на клиенти на авиокомпанията. Те представляват такси за анулиране на полети, глоби за неспазени срокове, прорейти за багаж при превоз на пътници, допълнително договорени компенсации по неизпълнение на лизинговите договори за отдаване на самолети под наем и други подобни.

Приходи от финансираня са свързани с безвъзмездни средства, предоставени от държавата на Дружеството във връзка с правителствени програми за подпомагане на въздействието от пандемията от COVID-19. Детайлна информация е представена в пояснения 2 и 4.24.

30. Приходи от лизингови договори

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лизингови договори съгласно МСФО 16 (МСС 17)		
Наем на инвестиционни имоти	12 536	12 575
Наем на самолети	5 657	26 107
Други наеми	1 197	1 200

19 390 **39 882**

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация е представена в пояснение 12.

Приходите от наем на самолети в размер на 5 657 хил. лв. (2019 г.: 26 107 хил. лв.) са реализирани по договори за отдаване на самолети под наем (сублизинг) с други две авиокомпании извън територията на страната. Самолетите са отдадени под наем с екипажи (мокър лизинг).

Групата има сключени договори за сублизинг на помещения, които са наети от нея. В качеството си на наемодател на помещения, Групата е реализирала приходи от наеми в размер на 1 197 хил. лв. (2019 г.: 1 200 хил. лв.), представени на ред Други наеми.

31. Разходи за външни услуги

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Такси кацания и обслужване в страната и чужбина	(20 179)	(53 958)
Наем и техническа поддръжка на самолети	(13 011)	(39 547)
Такси прелитане в страната и чужбина	(9 699)	(21 091)
Резервационни системи	(5 846)	(11 823)
Разходи за поддръжка, ремонт и технически услуги	(5 523)	(8 133)
Наеми на помещения и други наеми	(2 578)	(2 706)
Разходи за комисионни	(2 486)	(4 474)
Наем на двигатели и резервни части	(1 652)	(2 197)
Застраховки	(1 517)	(1 379)
Консултантски, одит, юридически услуги	(744)	(1 618)
Реклама	(653)	(1 204)
Разходи за блок места	(347)	(4 168)
Разходи за кетъринг	-	(2 822)
Други	(5 517)	(5 609)
	(69 752)	(160 729)

Другите разходи в размер на 5 517 хил. лв. (2019 г.: 5 609 хил. лв.) представляват разходи за абонаменти, данъци и такси, транспортни услуги, обучение, нощувки на екипажи, отпечатване и др.

Възнаграждението за независим финансов одит на Групата за 2020 2019 г. е в размер на 143 хил. лв. (2019 г.: 125 хил. лв.). През годината не са предоставяни други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

Групата е възприела за определени лизингови договори, които са с остатъчен срок на лизинговия договор по-малък от 12 месеца или са за наем на активи с ниска стойност, да се прилага облекчението на МСФО 16, съгласно което не се признават активи с право на ползване, а се отчита разход за лизинг по линейния метод за оставащия срок на договора. Суми, свързани с нелизинговите компоненти, които са свързани с поддръжка на самолетите, дължими по лизинговите договори, също се прилага подход на отделно отчитане.

32. Разходи за материали

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Гориво за самолети	(21 853)	(74 595)
Резервни части за самолети	(4 694)	(6 661)
Отчетна стойност на продадените стоки	(278)	(547)
Други	(2 357)	(2 619)
	(29 182)	(84 422)

Другите разходи за материали в размер на 2 357 хил. лв. (2019 г.: 2 619 хил. лв.) представляват разходи за електроенергия, униформено облекло, канцеларски материали, посуда, консумативи, антилед, техническа документация и др.

33. Други разходи

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Командировки	(2 505)	(6 064)
Рекламации, нерегулярност и глоби	(2 490)	(3 118)
Разходи за провизии за парникови газове	(1 597)	(2 430)
Разходи за алтернативни данъци	(384)	(108)
Други	(1 520)	(896)
	(8 496)	(12 616)

34. Финансови разходи и финансови приходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за лихви, свързани с финансови пасиви, последващо отчитани по амортизирана стойност		
- лихви по лизинг	(5 933)	(7 969)
- получени заеми	(4 845)	(4 782)
- забава на търговски задължения	(3 489)	(989)
Общо разходи за лихви, свързани с финансови пасиви, последващо отчитани по амортизирана стойност	(14 267)	(13 740)
Лихви по данъчни задължения и съдебни искове	(83)	(903)
Лихви, свързани със задължения по планове с дефинирани доходи	(12)	(14)
Общо разходи за лихви	(14 362)	(14 657)
Други финансови разходи		
- банкови такси и комисионни	(539)	(537)
- загуби от промяна във валутните курсове, нетно	-	(3 159)
- отрицателни разлики от операции с финансови активи	(174)	-
Общо други финансови разходи	(714)	(3 696)
Общо финансови разходи	(15 075)	(18 353)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди може да се анализират както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност:		
- предоставени заеми	1 405	2 689
- търговски и други вземания	-	9
Общо приходи от лихви, свързани с финансови активи, последващо отчитани по амортизирана стойност	1 405	2 698
Други финансови приходи		
- печалби от промяна във валутните курсове, нетно	6 536	-
- приходи от дивиденди	500	-
- други финансови приходи	720	-
Финансови приходи	9 161	2 698

35. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за/приходи от данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10% (2018 г.: 10 %) и действително признатите данъчните разходи/приходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход могат да бъдат равнени както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
(Загуба)/Печалба преди данъчно облагане	(18 985)	3 820
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	-	(382)
Данъчен ефект върху корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	9 322	5 922
Данъчен ефект върху корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(9 316)	(5 633)
Корекции за консолидационни цели	-	(190)
Действителен разход за данък	99	99
Приходите от данъци включват:		
Приход от данък от възникване и обратно проявление на временни разлики, нетно	1 411	24
(Разходи)/Приходи от данъци върху дохода	1 411	(259)
Отсрочени данъчни (разходи), признати директно в другия всеобхватен доход	(9 908)	12

Вижте пояснение 15 по отношение на отсрочените данъчни активи и пасиви.

36. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, асоциирани и съвместни предприятия, ключов управленски персонал и други предприятия под общ контрол, описани по-долу.

Едноличен собственик на капитала на Българскиан Еървейз Груп ЕАД (предприятието майка) е Химимпорт АД. Групата е част от група Химимпорт и е свързано лице с дружествата, които са под контрола на Химимпорт АД.

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Предоставените и получени гаранции са оповестени в пояснение 40.

36.1 Сделки със собствениците

Сделките със собственици са свързани със сделки едноличния собственик на предприятието майка - Химимпорт АД.

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разпределени дивиденди	2 000	2 000
Получени услуги – административно – управленски услуги, предоставени от Собственика	(528)	(528)
Начислени разходи за лихви по заеми, получени от собственика	(28)	-
Получени заеми	7 634	9 034
Плащания по заеми	(15 209)	(20)
Платени лихви	(38)	-
Предоставени заеми	1 432	-
Прихващания	564	-

Получените от Химимпорт АД услуги са свързани с възнаграждението на едноличния собственик на предприятието майка за административно – управленска такса.

36.2 Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Продажби на стоки и услуги	673	4 133

Приходи от лихви	48	2 706
Покупки на стоки и услуги	(3 253)	(13 025)
Покупки на инвестиционни имоти		-
Разходи за лихви, такси и комисионни	(1 017)	(1 516)
Получени заеми	13 910	17 224
Погасени заеми	(562)	(12 431)
Предоставени заеми	2	11 205
Погашения по предоставени заеми		6 134
Трансформиране на търговски задължения в получен заем	2 673	-
Плащания за предоставени вещни права	5 447	-

36.3 Сделки с асоциирани предприятия

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от наем	10 544	10 544
Покупки на стоки и услуги	10 175	12 303
Разпределени дивиденди	1 342	3 205

36.4 Сделки със съвместни предприятия

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разпределени дивиденди	1 574	952
Продажби на стоки и услуги	-	4 221

36.5 Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения: Заплати, бонуси, осигуровки и обезщетения	429	33

37. Разчети със свързани лица към края на годината

37.1 Вземания от свързани лица

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългосрочни вземания		
Асоциирани предприятия	2 278	1 502
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	2 278	1 502
Краткосрочни вземания		
Собственик	876	-
Асоциирани дружества	127	142
Съвместни дружества	809	360
Вземания от други свързани лица под общ контрол	2 553	2 055
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	4 365	2 557

Вземанията от свързани лица не са обезпечени.

Измененията на очакваните кредитни загуби могат да бъдат представени, както следва:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	-	-
Очаквани кредитни загуби	-	1 341
Отписана обезценка	-	(1 341)
Салдо към 31 декември	-	-

37.2 Задължения към свързани лица

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи задължения		
Собственик	39 120	39 859
Други свързани лица	41 972	22 107
Общо нетекущи задължения към свързани лица	81 092	61 966
Текущи задължения		
Собственици	540	2 479
Други свързани лица	18 582	21 961
Асоциирани предприятия	4 684	6 432
Съвместни дружества	2	-
Общо текущи задължения към свързани лица	23 808	30 872

Съществена част от дългосрочните задължения към свързани лица представляват задължения по договори за заем, използвани за финансиране на дейността на Групата. Задълженията са с падеж след 2020 г.

Задълженията към едноличния собственик са възникнали по силата на договори за заеми, обезпечени с акции на дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, както и права по договори за самолети. Заемите представляват временна финансова помощ, отпуснати при пазарен лихвен процент и с падеж след 2021 г.

Групата е страна по получен заем от дружество под общ контрол със срок на погасяване до 2022 г. и лихвен процент 2.8 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху имоти, които са собственост на свързани лица. Едноличният собственик на Дружеството е поръчител по кредита.

По силата на сключен договор от 14.12.2020 г. Групата е получила заем от свързано лице в размер на 2 673 хил. лв. Заемът следва да бъде погасен до 15.12.2022 г. Заемът е предоставен при пазарна лихва и е обезпечен. Солидарен длъжник по кредита е собственик на заемотателя, като бъдещият дивидент, който ще се разпределя от заемотателя към собственика има право да се прихване със задължението по заем.

Задълженията към свързани лица са свързани със:

- задължения за летищно и хендлинг обслужване, техническо и линейно обслужване, кетъринг, застраховки и други услуги, свързани с основната дейност на обща стойност 9 074 хил. лв. (2019: 11 391 хил. лв.);
- авансово получени суми по договор за учредено вещно право от февруари 2021 г. в размер на 5 447 хил.лв. (2019: 0 хил. лв.)
- задължение по договор за цесия в размер на 4 476 хил.лв. (2019: 0 хил. лв.)
- задължение по договор за паричен заем в размер на 649 хил.лв. (2019: 636 хил.лв.) и срок на погасяване 31.12.2021 г.
- търговски задължения в размер на 48 хил.лв. (2019: 37 хил.лв)
- задължения по кредитни карти на обща стойност 83 хил. лв.(2019: 222 хил. лв.).

Както е оповестено в пояснение 7 Групата е предоставила като обезпечение акции и дялове в полза на едноличния акционер на предприятието майка във връзка с дължимите дългосрочни и краткосрочни заеми.

Не са дадени или получени други гаранции.

38. Безналични сделки

През 2020 г. и 2019 г. Групата е осъществила следните инвестиционни сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти, и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци, както следва:

- Погасяване на задължения по краткосрочни заеми чрез прихващане с вземания от свързано лице, с което се осъществява съвместна дейност, в размер на 3 865 хил. лв. (2019: 6 269 хил. лв.).
- Групата е извършила прихващане на разпределени в нейна полза дивиденди от асоциираните си предприятия в размер на 1 342 хил. лв. (2019 г.: 2 462 хил. лв.).
- Групата е извършила прихващания на насрещни вземания и задължения със свързани лица, извън групата в размер на 564 хил. лв.

39. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по лизингови договори	Заеми от свързани лица	Други задължения	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2020 г.	89 974	23 456	134 021	66 845	23 804	338 100
Парични потоци:						
Получени заеми	3 200	32 000	-	26 217	-	61 417
Плащания по заеми	(596)	(17 551)	-	(13 209)	-	(31 356)
Други плащания за финансова дейност	-	(419)	-	-	-	(419)
Плащания по лизингови договори	-	-	(19 640)	-	-	(19 640)
Непарични промени:						
Начислени лихви	540	1 361	5 933	2 944	-	10 778
Начислени такси и комисионни	-	419	-	-	-	419
Курсови разлики	-	-	(8 621)	-	-	(8 621)
Нови задължения по лизинг	-	-	102 996	-	-	102 996
Рекласифициране	(12 572)	12 572	-	-	-	-
Прихващания на получени заеми с вземания на	-	(4 824)	(19 267)	2 683	4 364	(17 044)
Дружеството Прихващане на вземания и задължения по заеми	-	2	-	(1 033)	-	(1 031)
31 декември 2020 г.	80 546	47 016	195 422	84 447	28 168	435 599

	Дългосрочни заеми	Краткосрочни заеми	Задължения по лизингови договори	Заеми от свързани лица	Други задължения	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2019 г.	98 588	22 560	164 037	51 568	23 907	360 660
Парични потоци:						
Плащания главници	(1 096)	(20 239)	-	(9 940)	(2 683)	(33 958)
Плащания по лизингови договори	-	-	(38 005)	-	-	(38 005)
Други плащания финансова дейност	-	(494)	-	-	-	(494)
Постъпления	692	17 677	-	17 632	81	36 082
	(404)	(3 056)	(38 005)	7 692	(2 602)	(36 375)
Непарични промени:					-	
Начислени лихви	1 104	413	7 969	2 010	1 255	12 751
Начислени такси и комисионни	-	355		-	-	355
Курсови разлики			3 166			3 166
Прихващания		(6 269)	(3 146)	2 462	1 235	(5 718)
Рекласифициране	(9 314)	9 453		3 113	9	3 261
	(8 210)	3 952	7 989	7 585	2 499	13 815
31 декември 2019 г.	89 974	23 456	134 021	66 845	23 804	338 100

40. Условни активи и условни пасиви

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с търговски договори от 2014 г. на обща стойност 14 909 хил. лв. Общата стойност на материалния интерес на съдебните дела е в размер на 24 931 хил. евро. На база анализ на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Дружеството очакват изходът на делата да бъде в полза за Дружеството.

Към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет Групата има правен спор във връзка с определяне размера на летищни такси.

През годината са предявени правни иски към Групата, които нямат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените иски са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи и задължения, в размер, различен от вече признатия от Групата, при уреждането им, е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на правните консултанти на Групата.

Нито един от гореспоменатите иски не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

През 2021 г. Групата е обект на ревизия от страна на Общинска администрация и на 06.04.2021 г. е издаден ревизионен доклад, съгласно който са установени задължения в размер на 1,7 млн. лв. Групата е предприела процесуални действия за възражение срещу така установените задължения към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

В полза на Групата са издадени банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., 85 хил. евро, както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Те са издадени във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

В полза на Групата има подписани 3 договора за поръчителство за сума от 13,85 млн. лв. с поръчител мажоритарния собственик за обезпечаване вземания на търговска банка по договори за кредит, сключени 2019 г. и 2020 г.

Групата има заложені акции на свои дъщерни, асоциирани и съвместно дружества във връзка с получени банкови кредити.

Съгласно Заповед на Министерство на транспорта и информационните технологии от предходни години в полза на Групата е учредено тридесетгодишно право на ползване на 20 дка земя на територията на Летищен комплекс, съгласно договора за приватизация на Хемус Ер, както и други вещни права и

собствености, закупени от масата на несъстоятелността на АК Балкан на обща стойност 13 млн. лв. Срокът на посочените права изтича през 2025 г.

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции в консолидирания финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

41. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Предоставени заеми	17,14	18 898	22 906
Търговски вземания, други вземания и вземания от свързани лица	18,37.1	20 619	31 879
Пари и парични средства	20	17 233	21 725
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход			
Капиталови инструменти	14	28420	28 420
		85 170	104 930
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност			
		2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи пасиви			
Задължения по лизингови договори	22	158 936	100 953
Търговски задължения, други задължения и задължения към свързани лица	23,25,37	109 518	77 174
Заеми	23	80 546	89 974
		349 000	268 101
Текущи пасиви			
Търговски задължения, други задължения и задължения към свързани лица	23,25,37	89 390	107 387
Задължения по лизингови договори	22	36 486	33 068
Заеми	23	47 016	23 456
		172 892	163 911
		521 892	432 012

Вижте пояснение 4.18 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 43.1. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти, е представена в пояснение 42.

42. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти, представени по категории финансови активи и пасиви в пояснение 41. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на рисковете на финансовите пазари. Групата не се занимава с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти, Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

42.1 Анализ на пазарния риск

42.1.1 Валутен риск

Чуждестранните трансакции на Групата, които я излагат на валутен риск, са тези, деноминирани първоначално в щатски долари, британски лири и руски рубли.

Групата има краткосрочни търговски задължения, задължения към свързани лица и други задължения в щатски долари и в британски лири, които са свързани с оперативната дейност на Групата (такси кацане, такси прелитане, вноски по оперативен лизинг за наетите самолети, задължения по ремонти на двигатели и резервни части и други подобни). Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Задълженията по лизингови договори също са деноминирани в щатски долари. Групата има вземания по заеми в руски рубли.

Групата има краткосрочни търговски и други вземания в щатски долари и британски лири, които са свързани с продажби на билети от задграничните представителства и други. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата прилага отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, не се налага допълнително хеджиране. Възможно е да се предприемат и инвестиции във форуърдни договори, които са краткосрочни, в рамките до 1 месец.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в щатски долари и британски лири, са преизчислени в български лева към датата на консолидирания финансов отчет, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск		
	Щатски долари хил. лв.	Британски лири хил. лв.	Руски рубли хил. лв.
31 декември 2020 г.			
Финансови активи	26 975	963	5 429
Финансови пасиви	(219 280)	(456)	(35)
Общо излагане на риск	(192 305)	507	5 394
31 декември 2019 г.			
Финансови активи	48 120	1 636	6 939
Финансови пасиви	(154 322)	(286)	(53)
Общо излагане на риск	(106 202)	1 350	6 886

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар (+/- 6.50 %) (за 2019 г. +/- 1.90 %)
- Британски лири (+/- 5.57 %) (за 2019 г. +/- 4.80%)
- Руски рубли (+/- 0.23)(за 2019 г.: +/- 0.10 %)

Всички други параметри са приети за константни. Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца.

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се увеличи с 6.50 % (2019 г.: 1.90 %), спрямо британската лира се увеличи с 5.57 % (2019 г.: 4.80 %) и спрямо руската рубла се увеличи с 0.23 % (2019 г.: 0.10%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

	Ефект върху нетния финансов резултат за годината			
	Щатски долари хил. лв.	Британски лири хил. лв.	Руски рубли хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2020 г.	(12 500)	28	12	(12 459)
31 декември 2019 г.	(2 018)	65	7	(1 946)

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар спадне и с 6.50 % (2019 г.: 1.90 %), спрямо британската лира спадне с 5.57 % (2019 г.: 4.80 %) и спрямо руската рубла спадне с 0.23 % (2019 г.: 0.10%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

Ефект върху нетния финансов резултат за годината

	Щатски долари хил. лв.	Британски лири хил. лв.	Руски рубли хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2020 г.	12 500	(28)	(12)	12 459
31 декември 2019 г.	2 018	(65)	(7)	1 946

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените сделки в чуждестранна валута. По-високата чувствителност на нетния финансов резултат след данъци от валутния курс през 2020 г. спрямо 2019 г. се дължи на по-силната волатилност основно на щатския долар през 2020 г., както и на по-големия обем транзакции.

42.1.2 Лихвен риск

Към 31 декември 2020 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Към 31.12.2020 г. Групата има получени заеми от три търговски банки, които са с плаващ лихвен процент. Лихвеният процент по една част от заемите включва променлив компонент, който се формира на база тримесечен EURIBOR, и фиксирана надбавка. Лихвеният процент по друга част от кредити включва променлив компонент, който се определя на база базисен лихвен процент (БЛП), плюс фиксирана надбавка за риск. Лихвеният процент по трета част от заемите е базиран на "Осреднен депозитен индекс" (ОДИ) в България.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвен процент по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на 3М EURIBOR в размер на +/- 8.82 % (2019 г.: +/- 4.57%) по едните заеми и чувствителността към базовият лихвен процент на Банката, който се формира като сбор от ОЛП, определен от БНБ и 12М EURIBOR общо в размер на +/-13.78 % (2019 г.: +/- 9.28%) по друга част от заемите и вероятната промяна на лихвения процент по заеми с плаващ лихвен процент, базиран на "Осреднен депозитен индекс" (ОДИ) в България, в размер на +/-0.65% (2019 г.: +/- 0,86%) за останалата част от заемите. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Всички други параметри са приети за константни.

Нетен финансов резултат за годината

	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
31 декември 2020 г.		
Дълг в лева (3М EURIBOR 0.10 %)	(1 514)	1 514
Дълг в евро (ОЛП плюс 12М EURIBOR 0.10 %)	(506)	506
Дълг в лева (ОДИ 0.10%)	(348)	348

Собствен капитал

	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
31 декември 2020 г.		
Дълг в лева (3М EURIBOR 0.10 %)	(1 514)	1 514
Дълг в евро (ОЛП плюс 12М EURIBOR 0.10%)	(506)	506
Дълг в лева (ОДИ 0.10%)	(348)	348

Нетен финансов резултат за годината

	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
31 декември 2019 г.		
Дълг в лева (3М EURIBOR 0.10 %)	(398)	398
Дълг в евро (ОЛП плюс 12М EURIBOR 0.20 %)	(190)	190
Дълг в лева (ОДИ 0.86%)	(534)	534

	Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент хил. лв.	намаление на лихвения процент хил. лв.
31 декември 2019 г.		
Дълг в лева (3M EURIBOR 0.53 %)	(398)	398
Дълг в евро (ОЛП плюс 12M EURIBOR 1.95 %)	(190)	190
Дълг в лева (ОДИ 0.69%)	(472)	472

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти, с изключение на посочените в изложеност на лихвения риск. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

42.1.3 Други ценови рискове

Групата е изложена на други ценови рискове във връзка с доставката на авиационно гориво, чиято цена се определя и влияе от фактори от световен мащаб, на които Групата не е в състояние да влияе. Евентуално повишението на цената на керосина би оказало негативно влияние върху рентабилността на Групата и изходящите парични потоци само за редовните линии, тъй като в сключените чартърни договори е предвидена корекция в цената при отклонение на стойността на авиационното гориво с повече от 3-5% .

42.2 Кредитен риск

Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
Предоставени заеми	18 898	22 906
Търговски вземания, други вземания и вземания от свързани лица	20 619	31 879
Пари и парични средства	17 233	21 725
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:		
Капиталови инструменти	28 420	28 420
	85 170	104 930

Групата редовно следи за неизпълнение на задълженията от страна на клиентите и на другите контрагенти към Групата, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или отчети на клиентите и други контрагенти. Въпреки, че за значима част от извършените продажби плащанията се получават авансово с цел намаляване на кредитния риск, Групата отчита увеличение на кредитния риск вследствие на Covid-19 пандемията, която влоши финансовото състояние и кредитоспособността на повечето компании, опериращи в сектора на авиацията.

Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. В допълнение, за значима част от извършените продажби, плащанията се получават авансово с цел намаляване на кредитния риск.

Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Групата прилага опростения модел на МСФО 9 за признаване на очакваните кредитни загуби за целия срок на актива за всички търговски вземания, тъй като те нямат съществен финансов компонент.

При определянето на размера на очакваните кредитни загуби една част от търговските и други вземания са оценени на индивидуална основа, за да се оценят специфичните характеристики на всеки клиент и кредитния риск на Групата спрямо съответния контрагент. Останалата част са оценени на колективна основа, тъй като притежават сходни характеристики на кредитния риск. Те са групирани според броя на

изминалите изтеклите дни, според географското местоположение на клиентите и според условията на плащания.

Очакваните нива на загуби се основават на профила на постъпленията от продажби през последните 3 години, както и на съответните исторически кредитни загуби през този период. Историческите проценти се коригират, за да отразят текущите и перспективни макроикономически фактори, влияещи върху способността на клиента да уреди непогасената сума. Въпреки това предвид краткия период, изложен на кредитен риск, въздействието на тези макроикономически фактори не се счита за значително през отчетния период. Търговските и други финансови вземания се отписват, когато няма разумно очакване за възстановяване на средства от тях. Неизвършването на плащания в рамките на над 2 години от датата на фактурата и невъзможност на Групата да договори алтернативно споразумение за плащане, наред с други, се считат за индикатори за липса на разумно очакване за възстановяване.

При прилагане на модела за изчисляване на очаквани кредитни загуби, ръководството на Групата е взело предвид влошената икономическа обстановка, причинена от Covid-19 – пандемията, ликвидните затруднения в бизнеса като цяло и влошено кредитно качество за компании от най-засегнатите индустрии. Там, където е било приложимо, е приложен по-висок процент на дисконтиране с цел отразяване на увеличението в кредитния риск.

Крайното салдо на очакваните кредитни загуби за търговски вземания към 31 декември 2020 г. се равнява с началното салдо на очакваните кредитни загуби за финансови активи, както следва:

Движение на очаквани кредитни загуби	Търговски и други вземания хил. лв.	Краткосрочни финансови активи хил. лв.	Дългосрочни финансови активи хил. лв.	Пари и парични еквиваленти хил. лв.	Общо хил. лв.
Салдо към 01 януари 2020 г.	486	4 835	700	-	6 021
Признати очаквани кредитни загуби през периода	171	997	600	72	1 840
Салдо към 31 декември 2020 г.	657	5 832	1 300	72	7 861

Крайното салдо на очакваните кредитни загуби за търговски вземания към 31 декември 2019 г. се равнява с началното салдо на очакваните кредитни загуби за финансови активи, както следва:

Движение на очаквани кредитни загуби	Търговски и други вземания хил. лв.	Краткосрочни финансови активи хил. лв.	Дългосрочни финансови активи хил. лв.	Вземания от свързани лица хил. лв.	Общо хил. лв.
Салдо към 01 януари 2019 г.	383	-	-	-	383
Признати очаквани кредитни загуби през периода	103	4 835	700	1 341	6 979
Отписана обезценка	-	-	-	(1 341)	(1 341)
Салдо към 31 декември 2019 г.	486	4 835	700	-	6 021

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

Към 31.12.2019, както и към 31.12.2018 г., финансови активи, представляващи търговски вземания по на самолетни билети и договори за наем на помещения, са предоставени като обезпечения по кредити.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на инвестициите в дялове, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Балансовите стойности, описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

42.3 Ликвиден риск

Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

Към 31 декември падежите на договорните задължения на Групата са обобщени както следва:

31 декември 2020 г.

	Краткосрочни До 1 година хил. лв.	Дългосрочни От 1 до 5 години хил. лв.	Дългосрочни Над 5 години хил. лв.
Задължения по лизингови договори	36 486	100 639	58 297
Търговски задължения, други задължения и задължения към свързани лица	89 390	109 518	-
Задължения по търговски и банкови заеми	47 016	80 546	-
	172 892	290 703	58 297

31 декември 2019 г.

	Краткосрочни До 1 година хил. лв.	Дългосрочни От 1 до 5 години хил. лв.	Дългосрочни Над 5 години хил. лв.
Задължения по лизингови договори	33 068	97 033	3 920
Търговски задължения, други задължения и задължения към свързани лица	107 387	77 174	-
Задължения по търговски и банкови заеми	23 456	89 974	-
	163 911	264 181	3 920

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

43. Оценка по справедлива стойност

43.1 Оценка по справедлива стойност на финансови инструменти

Групата отчита един вид финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, които представляват инвестиции в капиталови инструменти. За целите на оповестяването на справедливата стойност, финансовите активи се групират в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Инвестицията в капиталови инструменти е класифицирана в ниво 3. През отчетните периоди не е имало трансфери от ниво 3 в нива 1 и/или 2.

	2020 Ниво 3 хил. лв.	2019 Ниво 3 хил. лв.
Финансови активи		
Инвестиции в дялове, които не са борсово търгуеми	28 420	28 420
Общо	28 420	28 420

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход не се търгуват на борса и за тях не е налична пазарна цена. Групата определя справедливата им стойност чрез техники на изчисляване на настояща стойност и/или на нетни активи с помощта на независим външен оценител. Оценката на справедливата стойност се базира на входяща информация за конкретното дружество. Тази информация не е базирана на наблюдавани пазарни данни и се коригира за определени рискове и с подходяща норма на дисконтиране. Оценката се базира на нетните активи на дружеството, в което е инвестирано, като са взети предвид и други показатели, които биха могли да окажат въздействие върху кредитния риск на инструмента – финансово състояние на издателя, икономическа среда, в която оперира издателя и други.

За периода няма признати печалби или загуби, свързани с тези инвестиции.

43.2 Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Нефинансовите активи на Групата, отчитани по справедлива стойност, представляват инвестиционни имоти и летателни апарати (вкл. активи с право на ползване), класифицирани в Ниво 3 от йерархията на справедливите стойности, при което входящата информация за дадения актив не е базирана на наблюдавани пазарни данни. Наличните към 31 декември инвестиционни имоти са със справедлива стойност 160 623 хил. лв. (2019 г.: 161 302 хил. лв.).

Справедливата стойност на **инвестиционните имоти** на Групата е определена на базата на доклад на независими лицензирани оценители, издаден на 24.02.2021 г.

Земя и сгради (Ниво 3)

При определяне на стойността на инвестиционните имоти се прилагат различни методи:

- сравнителен метод - при който се изхожда както от цените на сравними имоти, така и от ориентировъчни стойности за имота. Оценката се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.
- разходен метод - извежда индикативна стойност чрез изчисляване на текущите разходи за подмяна на актив и изваждане на суми с цел отчитане на физическото изхабяване и всички други форми на обезценяване, които са от значение. Той се основава на принципа на заместването, т.е. че при отсъствие на неблагоприятни фактори, свързани с време, неудобства, рискове или други обстоятелства, цената, която купувач на пазара би платил за оценявания актив, няма да бъде по – висока от разходите за монтаж или изграждане на еквивалентен актив.
- метод на приходната стойност, е базиран на анализ на стойността на оценяваният имот, основан на способността му да генерира приходи чрез капитализиране на нетният приход от имота за даден период. При определянето на стойността на сградите по метода на капитализираните приходи, предвид спецификата на имотите е използвана наемната цена по сключените договори с наематели. Същата е сравнена с предлаганите под наем имоти в района на оценяваните от съответния вид. На базата на индикативните оферти за част от сградите, общият брутен месечен наем, който Групата получава по силата на сключените договори, е разпределен между сградите, за които се отнася. Обичайно разходите за стопанисване на обектите са в рамките на 10-15% от наема, а риска от отпадане на наема или незаемост е до 10%. На тази база е формиран чистия годишен приход на имота. Отчетен е приноса на рентиращата се земя при лихвена ставка 5%. Използваната норма на капитализация (очаквана възвръщаемост) е 7,80%.

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период. Те са базирани в максимална степен на пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден недвижим имот, които са коригирани относно специфичните особености на активите на Групата. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки, че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения към текущата отчетна дата. В условията на пандемия Covid -19, тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Наличните към 31 декември **самолети включително и такива, класифицирани в групата на активи с право на ползване**, са със справедлива стойност 301 млн. лв.

Справедливата стойност на летателните апарати на Групата е определена на базата на доклади на независим лицензиран оценител и последващо потвърждение. Оценката по справедлива стойност се базира на сравнителен (пазарни аналози) подход. При оценяването на активите са взети предвид специфични фактори като техническо състояние на самолетите, настоящо използване, уникалност на структурата, състояние на пазара към датата на оценката.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за активите на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни активи, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Справедливата стойност на летателните апарати на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители към 31 декември от 06.01.2021 г. При оценката е отчетено въздействието на факторите на пандемията от COVID 19 на пазара на авиационна техника, като на етапа на оценка, е възприето, че този фактор, основно за най-разпространените теснофюзелажни самолети, какъвто се явява и оценяваният, които са основно на вторичния пазар, влиянието е не върху конкретните цени на покупко-продажба а върху изменение на съотношенията между лизинговане и покупко - продажба, в полза на първото. (по данни от анализа на "AIRCRAFT MONITOR", за периода септември 2020 - декември 2020 година на пазара на авиационна техника и финансиране на авиационни сделки).

При използването на методите от сравнителния подход се осъществява сравнително изучаване на информацията от наложилата се пазарна стойност на обекта към момента на оценката т.е. сега. Той е основан на тезата "разумния купувач няма да заплати за даден обект повече, отколкото е стойността на достъпен за покупка аналогичен обект" и се използва при определяне на стойността изхождайки от данни за неотдавнашни сделки за покупко – продажба с аналогични обекти или с достатъчно коригирани стойности на съществуващи оферти за продажба. По такъв начин, крайната цел на методите от сравнителния (пазарния) подход се явява определянето на пазарната стойност.

При оценката на стойността с помощта на пазарния подход бяха предприети следните стъпки:

- изучаване на пазара и предложенията за продажба на аналогични обекти, т.е. такива обекти, които са най-съпоставими с оценявания обект;
- избор на аналози;
- събиране, изучаване и проверка на информацията за всеки избран обект - за цена на продажбата и офертни цени, заплащане на сделката, техническите характеристики и условията за продажба;
- анализ и сравнение на всеки обект с оценявания по технически характеристики и условия на продажба;
- корекция на цените на продажбата или офертните цени по всеки от съпоставимите обекти в съответствие с наличните различия между тях и оценявания обект.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за летателните апарати на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни активи, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения. Основни фактори влияещи върху цената са:

- брой пътници за които е оборудван самолета;
- пролетените часове от началото на експлоатация на самолета;
- брой кацания от началото на експлоатацията на самолета;
- състоянието на двигателите на самолета;
- годините експлоатация на самолета от датата на неговото производство;
- оборудването на самолета;
- състоянието на вътрешен интериор и състоянието на боята и лаковото покритие на тялото на самолета;
- техническото състояние на самолета.

При използването на пазарния подход стойността на обекта на оценка се определя по сравнение с цените на продажбите на идентични или аналогични обекти. Основата за използване на този подход се явява този факт, че стойността на обекта на оценка е непосредствено свързана с цената за продажба на аналогични обекти, което е изходна величина за преценка на риска в операциите за предназначението на оценката – за целите на финансовата отчетност. Всяка съпоставима продажба се сравнява с оценявания обект по най-важните негови параметри. В цената на съпоставимите продажби се внасят поправки, отразяващи съществените различия между тях.

Информация за равнието на началното и крайното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 е представена в пояснение 11 и пояснения 12 към консолидирания финансов отчет.

44. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на основата на съотношението коригиран капитал към нетен дълг.

Групата определя коригирания консолидиран капитал въз основа на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние. Групата не отчита хеджирания на парични потоци, признати в собствения капитал.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотeka или залог върху имуществото на Групата. Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Стойността на съотношението за представените отчетни периоди е обобщена както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Собствен капитал	163 733	91 558
Коригиран капитал	163 733	91 558
Дълг	570 360	468 761
- Пари и парични еквиваленти	(17 233)	(21 725)
Нетен дълг	553 127	447 036
Коригиран капитал към нетен дълг	0.30	0.20

В качеството си на емитент на облигации, на Българскиан Еървейз Груп ЕАД е наложено спазването на следните съотношения на база консолидиран финансов отчет:

- Съотношение Пасиви/Активи: Емитентът поема задължение през периода до изплащането на облигационния заем да поддържа съотношение Пасиви/Активи (сума текущи + нетекущи пасиви към общата сума на активите) не по-високо от 97%.
- Покритие на разходите за лихви: Емитентът поема задължение през периода до изплащането на облигационния заем да поддържа съотношението Покритие на разходите за лихви (изчислен, като печалбата от обичайната дейност, увеличена с разходите за лихви, се разделя на разходите за лихви) не по-ниско от 1.05.
- Периода до изплащането на облигационния заем да поддържа съотношение на текуща ликвидност (сумата на текущи активи към сумата на текущи пасиви) не по-ниско от 0.5.

Към 31.12.2020 г. стойностите на съотношенията съгласно консолидирания отчет са, както следва:

- Съотношение Пасиви/Активи – 78% - няма нарушение на този показател
- Покритие на разходите за лихви – 0,22 има нарушение на този показател
- Текуща ликвидност – 0.39 – има нарушения на този показател

За две от финансовите съотношения към 31.12.2020 г. стойностите са извън рамките на договореното от Групата. В резултат на това предприятието – майка се задължава да предприеме незабавни действия, които в срок до 6 месеца от настъпването на съответното обстоятелство да приведат съотношенията в съответствие с изискванията по-горе. Към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет Съветът на директорите на Българскиан Еървейз Груп ЕАД е взел решение да предприеме всички необходими действия за извършване на подобрене и регулиране на показателите на Групата с цел отстраняване на констатираните нарушения в коефициентите, заложи в част III от Проспекта за допускане до търговия на регулиран пазар..

45. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на следните некоригиращи събития:

- Във връзка с продължаващата световна пандемия от Covid-19, описана в пояснение 2 от настоящия финансов отчет, с Решение на Министерски съвет №72 от 26.01.2021 г. беше удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 30 април 2021 г. Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че продължаващото въздействието ще продължава да бъде с негативен ефект върху дейността на Дружеството.
- На 14.01.2021 г. Групата е емитирала нов облигационен заем, представляващ емисия от обикновени, свободно прехвърляеми, безналични, поименни, лихвоносни, необезпечени облигации с обща номинална стойност 15 000 хил. лв. и има ангажимент да представи проспект пред КФН до края на шестмесечието на 2021 г. Срокът на облигацията е 7 години.
- С настъпването на втората вълна от Covid-19 ЕБО, респективно БНБ взе решение да реактивира Насоки ЕВА/GL/2020/02 относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити с нов краен срок на прилагане на мораториума 31 март 2021 г., заместващ предходния краен срок 30 септември 2020 година. Дружеството се е възползвало от възможността за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и е разсрочило част от своите задължения към банки при новите облекчителни условия.
- В началото на март 2021 г. Дружеството е сключило договор за лизинг на самолет Airbus 320-200, с междинен лизингодател за срок от 11 години. Самолетът е доставен на летище София през март 2021 г. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет самолетът все още не въведен в експлоатация, тъй като се извършват подготвителни действия във връзка с осигуряване на всички необходими дейности, свързани с летателната годност.
- В изпълнение на Заповед, издадена на 16.12.2020 г. от областния управител на област София за прехвърляне на право на собственост върху имоти, съгласно която Групата да придобие поземлени имоти с обща площ 27 508 кв. м. на 18.01.2021 г. е подписан договор за покупко-продажба на тези имоти. Съгласно клаузите по договора на 26.02.2021 г. е учредена ипотека върху тези поземлени имоти.
- В началото на 2021 г. Групата е сключила три предварителни договора за продажба на инвестиционни имоти, представляващи 13 броя сгради, на трета страна. Общата продажна стойност е в размер на 5 млн. лв.

46. Одобрение за издаване на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2020 г. (включително сравнителната информация) е утвърден за издаване от Съвета на директорите на предприятието майка на 26 април 2021 г.